

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

DIPLOMAT

№ 05 (464) 22-31 Dekabr, Çileyə pês sal 2021
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

XALQIMIZI DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLIYI GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİ İLƏ TƏBRİK EDİRİK!

AD GÜNÜNÜZ MÜBARƏK CƏNAB PREZİDENT

“Azərbaycan kürdləri” İctimai Birliyinin idarə heyəti və “Diplomat” qəzetinin redaksiya heyəti, Rəşadətli Müzəffər Ordumuzun Ali Baş Komandanı, Azərbaycan Respublikasının Prezidentini doğum günü və 60 illik yubleyi münasibəti ilə təbrik edir, dövlət başçısına uzun ömür, cansağlığı, siyasi fəaliyyətində uğurlar arzulayır!

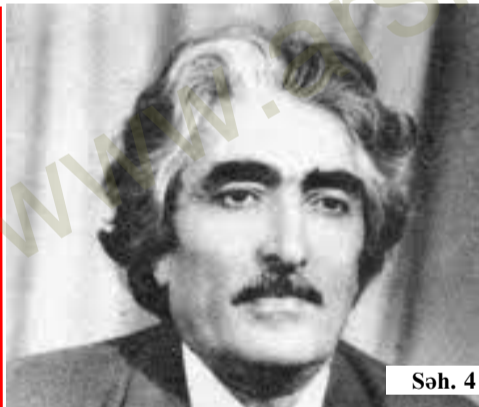
Komela Yekitiya Civata “Kurdên Azerbaycanê” û endamên xebatkar û xwände-vanên rojnama „Diplomat,-ê bona rojbûn û 60 salîya Serfermandarê Giştî yê Artêşa Mêrxas, Serok Komarê Azerbaycanê brêz İlham Elîyêv pîroz dîkin, jêra cansaxî. emrê dirêj û serkeftinê siyasî hîvî dîkin. Her tim serkeftibe!

Serok Barzanî pêşwazî li Nûrî Malikî kir

Serok Nêçîrvan Barzanî û şandeke çarçêweya hemahengiyê, rewşa Iraqê nîrxandî

“O dağlar azaddı” - dedi Hüseyin Kürdoğlu

“Diyarbakır’da 958 esnaf kepenk kapattı”

Erbil’den Bağdat’ın ayırdığı bütçeye tepki: Kabul etmeyeceğiz

Dünya liderləri Prezident İlham Əliyevi təbrik edir

Qafqazda Şəddadi Kürd dövləti

Göyçədə bir kənd vardı

Daxûyanıyek ji Partiya Komunist a Kurdistanê

Hêzên Amerîkî û Asayîşa Rojavayê Kurdistanê li nav Qamişlo geriyân

Мы хотели бы, чтобы Курдистан также экспортировал товары в Иран — иранский посол

Divê PDK û YNK yek helwest bin

HDP dest bi hevdiñinan li gel partiyên opozîsyonê dîke

Пограничный переход между Ираком и Кувейтом возобновил свою работу спустя 21 месяц

Li rojhilata Kurdistanê Girtiyek siyasî hate idam kirin

ÖLKƏ PREZİDENTİNİ 60-İLLİK YUBLEYİ MÜNASİBETİ İLƏ TƏBRİK EDİRİK

Dekabrın 24-ü Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Heydər oğlu Əliyevin doğum günü və 60 illik yubleyidir.

"Azərbaycan kürdləri" İctimai Birliyinin idarə heyəti və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti . Rəşadətli Müzəffər Ordumuzun Ali Baş Komandanı, 44-günlük döyüşdə 30-il işğal altında olan Vətən torpaqlarını azad edən

Dövlət Başçımızın doğum günü və 60-illik yubleyidir.

Cənab İlham Heydər oğlu Əliyevi doğum günü münasibəti ilə təbrik edir, dövlət başçımıza cansağlığı, uzun ömür, ailə xoşbəxtliyi və siyasi fəaliyyətində tükənməz uğurlar arzulayırıq!

Hörmətlə: "Azərbaycan kürdləri" İctimai Birliyinin sədri və "Diplomat" qəzetinin təsisçi və baş redaktoru Əliyev Tahir Süleyman oğlu.

Dünya liderləri Prezident İlham Əliyevi təbrik edirlər

Çin Xalq Respublikasının sədri Si Szinpin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

"Hörmətli cənab Prezident.

Doğum gününüz münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırmaqdan şərəf duyuram.

Son illərdə Çin-Azərbaycan münasibətləri sürətli və sabit şəkildə inkişaf edir, qarşılıqlı siyasi etimad gündən-günə möhkəmlənir, müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq işə uğurla və səmərəli surətdə irəliləyir. Bu ilin iyun ayında telefon danışığımız zamanı biz ikitərəfli əlaqələrin inkişafı və əsas istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi ilə bağlı mühüm razılıqlar əldə etdik. Mən Çin-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafına böyük əhəmiyyət verir, ikitərəfli dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin ölkələrimizin, xalqlarımızın rifahı naminə yeni səviyyəyə yüksəlməsi üçün Sizinlə birgə səy göstərməyə hazırım.

Sizə möhkəm cansağlığı və firavanlıq arzu edirəm".

Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şövkət Mirziyayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Mətnə deyilir:

"Hörmətli İlham Heydər oğlu,

Altmış illik yubileyiniz münasibətilə sizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırmaqdan çox məmnunam.

Ötən dövrdə Siz həqiqi lider, beynəlxalq aləmdə böyük nüfuz və etimad qazanmış, öz ölkəsinin inkişafına və onun xalqının firavanlığına qiymətli töhfə vermiş dövlət xadimi kimi layiqincə tanınmısınız.

Bu gün Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanda genişmiqyaslı sosial-iqtisadi islahatlar və səmərəli quruculuq işləri həyata keçirilir.

Cari ilin noyabr ayında İstanbulda Türk Şurasının Zirvə toplantısında layiq görüldüyünüz "Türk Dünyasının Ali Ordeni" qardaş xalqlarımızın birliyinin təmin olunması və regionda sabitlik yaradılması üçün Sizin həyata keçirdiyiniz genişmiqyaslı fəaliyyətin etiraf edilməsinə parlaq sübutdur.

Biz çox məmnunuq ki, son illərdə siyasi, ticari-iqtisadi, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, mədəniyyət və humanitar sahələrdə strateji tərəfdaşlıq əlaqələri xalqlarımızın ortaq tarixi, dini və mədəni kökləri əsasında, həmçinin qarşılıqlı etimad və hörmət ruhunda fəal inkişaf edir.

Yüksək və ali səviyyələrdə danışıqlar aparılması mütəmadi xarakter daşıyır, xüsusən bu ilin noyabr ayında keçirilmiş səmərəli dialoqlar və görüşlər, heç şübhəsiz, Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşməsinə xidmət edəcək, çoxşaxəli əməkdaşlığın miqyasının daha da

genişlənməsinə şərait yaradacaq.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, fürsətdən istifadə edib, sizi həyatınızın bu unudulmaz günü münasibətilə bir daha təbrik edirəm. Sizə uzun ömür, möhkəm cansağlığı, ailə xoşbəxtliyi, məsul dövləti fəaliyyətinizdə yeni uğurlar, qardaş Azərbaycan xalqına isə sülh, firavanlıq və daha böyük tərəqqi arzulayıram".

Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu göndərib.

Məktubda deyilir:

"Hörmətli İlham Heydər oğlu,

Sizi 60 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edirəm.

Bir dəfə siz çox düzgün qeyd etmisiniz: Əgər gələcək haqqında fikirləşməsən, bu günün məsələlərini həll etmək çox çətindir. Azərbaycan bu prinsipi əsas tutaraq sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində sanballı uğurlar qazanmış, beynəlxalq miqyasda öz mənafələrini qətiyyətlə müdafiə edən güclü və nüfuzlu dövlətə çevrilmişdir.

Minsk ilə Bakı arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin uğurla davam etməsinə məmnuniyyətlə qeyd edirəm.

Əminəm ki, nəzərdə tutduğumuz irihəcmli infrastruktur layihələrinin reallaşması çoxplanlı əməkdaşlığın dərinləşməsi üçün möhkəm təməl olacaq.

Sizin dostluğunuzu, etimadınızı, dəstəyinizi, Belarusun mənafeyinə şəxsən diqqət yetirməyinizi çox yüksək qiymətləndirirəm. Görüşlərimizi səmimiyyətlə xatırlayıq, qonaqpərvər Belarus torpağında sizi tez-tez görməyə ümid edirəm.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, bu əlamətdar gündə sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, ali dövləti vəzifənizdə həyata keçirdiyiniz quruculuq işlərində yeni uğurlar arzulayıram".

Türkmənistanın Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Mətnə deyilir:

"Hörmətli İlham Heydər oğlu,

Sizi 60 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir və ən xoş arzularımı bildirirəm.

Bu gün Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatının bütün sahələrində qazanılmış böyük uğurlar, ölkənin iqtisadi inkişafında mühüm nailiyyətlər, dünya arenasında onun nüfuzunun möhkəmlənməsi ayrılmaz surətdə Sizin adınızla bağlıdır.

Siz bütün varlığınızı doğma ölkənin mənafələrinin qorunmasına, ümummilli hədəflərin və proqramların gerçəkləşməsinə həsr etmisiniz. Xalqa bu cür sədaqətli xidmət yüksək qiymətə layiqdir.

Ölkələrimiz arasında strateji və mehriban qonşu-

luq münasibətlərinin inkişafına, xalqlarımızın səmimi dostluğunun və qardaşlığının möhkəmlənməsinə sizin şəxsi diqqətinizi və hərtərəfli dəstəyinizi xüsusi qeyd etmək istədim.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, bu xoş fürsətdən istifadə edərək sizə səmimi qəlbədən möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və ailə firavanlığı, ölkənin qardaş xalqına bundan sonra da sülh, tərəqqi və inkişaf arzulayıram".

Tacikistan Respublikasının Prezidenti İmaməli Rəhman Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

"Hörmətli İlham Heydər oğlu,

Həyatınızın əlamətdar günü – 60 illik yubileyiniz münasibətilə ən səmimi və ürəkdən gələn təbriklərimi qəbul edin.

Bu xoş gündə qeyd etmək istəyirəm ki, sizin həyat yolunuz, xalqınızın rifahı naminə fəal və fədakar əməyiniz ölkəyə vicdanla xidmətin parlaq nümunəsidir. Dost Azərbaycan xalqı sosial-iqtisadi dəyişikliklərin reallaşmasında, əhalinin layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsində, habelə respublikanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun möhkəmlənməsində sizin rəhbərliyinizlə qazanılmış uğurlara görə haqlı olaraq fəxr edə bilər.

İkitərəfli qarşılıqlı əlaqələrin yüksək etimad səviyyəsi ilə səciyyələnən keyfiyyətə yeni inkişaf mərhələsinə çatmasını Tacikistanda sizin adınızla bağlayırlar.

Bu xoş fürsətdən istifadə edib vurğulamaq istəyirəm ki, biz ölkələrimiz arasında dostluq və çox-tərəfli əməkdaşlıq münasibətlərinin hərtərəfli möhkəmlənməsi və genişlənməsi üçün Sizinlə bərabər bütün tədbirləri görmək əzmindəyik.

Əziz dost, sizə səmimi qəlbədən uzun ömür, möhkəm cansağlığı, ailə səadəti və qardaş Azərbaycanın firavanlığı naminə bundan sonrakı fəaliyyətinizdə yeni uğurlar diləyirəm".

Mehriban xanım Əliyevadan Prezidentə TƏBRİK

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva özünün instaqram səhifəsində Prezident İlham Əliyevlə bağlı paylaşım edib.

Birinci vitse-prezident dövlət başçısını 60 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib:

"Hörmətli cənab Prezident!

Bu gün mən milyonlarla Azərbaycan vətəndaşı kimi Sizə dərin təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bizə – Azərbaycan xalqına milli qürur və birlik hissi bəxş etdiyinizə görə Sizə təşəkkür edirik. Uzun illərdir ki, hər bir azərbaycanlının qəlbində yaşayan istəyini və müqəddəs arzusunu çin etdiyinizə görə Sizə minnətdarıq. Azərbaycan xalqı – müzəffər xalqdır!

Böyük işlər bir anda baş tutmur. İstənilən tarixi nailiyyətə aparan yol uzun, mürəkkəb və çətin olur. Sizin tarixi xidmətiniz ondadır ki, bu yola qədəm qoydunuz və onu şərəflə keçdiniz. Misilsiz xidmətiniz ondadır ki, bütün bu illər ərzində ölkəyə başçılıq edərək verdiyiniz qərarlarla Azərbaycan xalqının Zəfər qazanmasını təmin etdiniz.

Sizin gücünüz ondadır ki, bu yolda Siz xalqın etimadını qazanmağı bacardınız və məhz xalqın inam və sevgisinə arxalanaraq bu dəyərli etimadı doğrulda bildiniz. Tarixi xidmətiniz ondadır ki, bu illər ərzində bütün çətinliklərə, təzyiqlərə, bəzən əsassız və ədalətsiz fikirlərlə üzləşdiyinizə baxmayaraq bir an belə inamınızı, ümidinizi və iradənizi itirmədiniz. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi böyük Missiyanın yerinə yetirilməsi də məhz Sizin yenilməz iradənz sayəsində mümkün oldu.

Mən bilirəm ki, Siz həmişə öz xalqınıza inamısınız. Məhz bu inam Sizin bütün şəxsi keyfiyyətlərinizlə birgə qazandığınız və qazanaçağınız qələbələrin mənbəyidir.

Sizə ən səmimi təşəkkürlər!

İcazənizlə, yubiley gününüzə Sizə və bütün Azərbaycan xalqına uzun ömür, möhkəm cansağlığı və bütün arzularınızın yerinə yetməsinə diləyirəm.

Sizin uğur yolunuz davam etməkdədir və qarşıda hələ Vətənimizə naminə görə çoxlu işlər var.

Tanrı Sizə güc və səbir versin! Uca Allah Sizi və Azərbaycan xalqını bu müqəddəs yolda qorusun!

Biz Sizinlə fəxr edirik və Sizi çox sevirik!
Mehriban Əliyeva"

Samuxda "İlham Əliyev- davamlı inkişaf modelinin müəllifi" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib

Dekabrın 22-də Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi və Yeni Azərbaycan Partiyası Samux rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə "İlham Əliyev- davamlı inkişaf modelinin müəllifi" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib. Tədbir iştirakçıları öncə Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, önünə gül dəstələri qoyublar.

Konfransı giriş sözləri ilə açan Samux rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Ali Qocayev bildirib ki, uğurlu fəaliyyət modeli bütün dünya tərəfindən qəbul olunan görkəmli dövlət xadimi kimi beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz qazanan Prezident İlham Əliyev Azərbaycana siyasi mədəniyyət, milli mədəniyyətimizə uyğun siyasi əxlaq standartı, milli siyasi etika nümunəsi gətirdi. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dünyada nümunə göstəriləcək bir inkişaf modeli formalaşdı. Bu, modern Azərbaycan dövləti modelidir. İlham Əliyevin prezidentlik dövrünün 18 ilinin yekunları göstərir ki, Azərbaycanı qarşıda daha parlaq gələcək gözləyir. Azərbaycan xalqı İlham Əliyevə inanır, onun daha xoşbəxt gələcək vəd edən daxili və xarici siyasətini hamılıqla dəstəkləyir.

Sonra konfransda YAP Samux rayon təşkilatının sədri Gündüz Bayramov Prezident İlham Əliyevin son 18 il ərzindəki fəaliyyətinə həsr olunmuş geniş nitq söyləyib. Prezident kimi xalqın inamını qazanmış Prezident İlham Əliyevin böyük tarixi şəxsiyyət olduğunu deyən G. Bayramov bildirib: "1993-cü ildə Heydər Əliyev siyasi rəhbərliyə qayıdandan sonra müstəqilliyini itirmək, parçalanmaq təhlükəsindən xilas olan Azərbaycan inkişaf yoluna çıxdı. Ümummilli Liderin siyasi kursunun yeganə düzgün yol olduğunu görə

xalqımız 2003-cü il oktyabrın 15-də keçirilən seçkilərdə onun layiqli varisi İlham Əliyevi dəstəkləyərək 76,8 faiz səsle onu özünə yeni Prezident seçdi. Prezident İlham Əliyevin ali dövlət vəzifəsində ilk günlərdən başlayaraq nümayiş etdirdiyi yüksək idarəçilik məharəti, qətiyyətli və milli maraqlara söykənən daxili və xarici siyasəti çox keçmədən öz müsbət nəticələrini verdi. Xalqın öz liderinə inam və etimadı görülməmiş dərəcədə artdı. Məhz buna görə də 2008-ci, 2013-cü və 2018-ci illərdə keçirilən prezident seçkilərində də İlham Əliyev yenidən inamlı qələbə qazandı.

Əsrə bərabər 18 ilin zirvəsində təbii ki, işğal altındakı torpaqlarımızın azad olunması, ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə nəticələnmiş Vətən müharibəsi dayanır. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış Qarabağ Zəfəri xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə qızıl hərflərlə yazıldı. Azərbaycan qalib ölkəyə, xalqımız qalib xalqa çevrildi. Bu Qələbə sayəsində regionda yeni reallıqlar yarandı". Daha sonra tədbirdə çıxış edən fəal YAP üzvləri Təhmine Əliyeva, Sərxan Abuzərov, Rasim İmamquliyev, Yadi-

gar Bağirov və Zərifə Məmmədova Azərbaycan xalqının ətrafında sıx birləşdiyi, sonsuz etimad, inam, dəstək nümayiş etdirdiyi Prezident İlham Əliyevi vətənpərvərlik, qətiyyət, əzm, prinsiplilik və dönməzlik rəmzi kimi gördüklərini ifadə ediblər. Çıxışlarda aparılan uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycanda sosial-iqtisadi vəziyyətin xeyli yaxşılaşdığı qeyd edilib, multikultural ənənələrə və milli-mənəvi dəyərlərə söykənən cəmiyyətin formalaşmasının dövlətin prioritet vəzifəsinə çevrildiyi, güclü və dayanıqlı iqtisadiyyat yaradıldığı, ölkənin artan imkanlarının insan kapitalının formalaşmasına, əhalinin sosial rifahının daha da yüksəlməsinə yönəldilərək Azərbaycanın nümunəvi sosial siyasət həyata keçirən dövlətə çevrilməsinin təmin edildiyi nəzərə çatdırılıb.

Tədbirdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qüdrətli və müzəffər Ordu yaradıldığından da bəhs edilib. Qeyd edilib ki, məhz güclü ordu və peşəkar komandanlıq, düzgün idarəetmə və strategiya, habelə yüksək vətənpərvərlik ruhu, Ali Baş Komandanın xalqı öz ətrafında yumruq kimi birləşdirmə məharəti Vətən müharibəsində ölkəmizin Qələbəsini təmin edib.

Azərbaycanın möhtəşəm Qələbələrinin memarı, Müzəffər Ali Baş Komandan, Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev!

Azərbaycanın möhtəşəm Qələbələrinin memarı, Müzəffər Ali Baş Komandan, Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev! Suraxanı rayon ictimaiyyəti adından Sizi 60 illik yubi-

leyiniz münasibətilə təbrik edir, Sizə möhkəm can sağlığı, Vətənimizin və dövlətimizin inkişafı, xalqımızın xoşbəxt rifahı naminə fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq!

Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti və YAP Laçın rayon Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan son 18 ildə" adlı konfrans keçirilmişdir

23 dekabr 2021-ci il tarixində Laçın rayonu icra strukturları, idarə, müəssisə və təşkilatların müvəqqəti fəaliyyət göstərdiyi Ağcabədi rayonu Taxta Körpü ərazisində "Azərbaycan son 18 ildə" adlı konfrans keçirilmişdir.

Tədbirdə Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərli, YAP Laçın rayon təşkilatının sədrinin səlahiyyətlərini icra edən İlqar İlyasov, rayonun hüquq mühafizə orqanları, idarə müəssisə rəhbərləri, ərazi ilk partiya təşkilat sədriləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etmişlər. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə rayon İcra Hakimiyyəti inzibati binası qarşısında ucaldılmış ulu öndər Heydər Əliyevin büstünü ehtiramla ziyarət edərək abidə önünə tər güllər düzmüşlər. Sonra tədbir Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti inzibati binasının iclas zalında davam etmişdir.

YAP Laçın rayon təşkilatının sədrinin səlahiyyətlərini icra edən İlqar İlyasov tədbiri açıq elan edərək bildirdi ki, cənab İlham Əliyevin Prezident seçildiyi ilk gündən bu günə qədər ki, bütün fəaliyyəti dünya siyasətçiləri üçün nümunədir. Nətiq qeyd etmişdir ki, cənab İlham Əliyev hələ 2003-cü ildə ilk dəfə Prezident seçilərkən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağına söz verdi və bu günə qədər də sözüne əməl edir. Bütün dövrlərdə Prezident xalqın, torpağın mənafeyi uğrunda çalışaraq çıxışlarında qətiyyətlə qeyd edib ki, biz işğaldakı torpaqlarımızı mütləq azad edəcəyik. Azərbaycan Prezidentinin ata vəsiyyətinə sədaqəti və xalq qarşısında verdiyi vəd 2020-ci ilin ən böyük tarixi qələbəsi olan Qarabağ torpaqlarının düşmən işğalından azad etməsi oldu. Qeyd olunub ki, cənab İlham

Əliyevin on səkkiz ili Azərbaycan tarixinin unudulmaz səhifələridir.

Daha sonra Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərli tədbirdə çıxış edərək ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin ötən 18 ildə cəmiyyətdə mütləq çoxluğun böyük rəğbət və etimad göstərdiyi liderə çevrildiyini, bu illər ərzində ölkəmizin bütün sahələrində sürətli inkişafa nail olunmaqla, ölkə iqtisadiyyatının 3,2 dəfə artdığı, yoxsulluğun 49 faizdən təxminən 5 faizə endiyi, 2 milyondan çox yeni iş yerləri yaradıldığı, əmək haqları, pensiyaların dəfələrlə artırıldığını bildirib.

Rayon rəhbəri çıxışında Ulu öndər Heydər Əliyevin ən layiqli davamçısı olan Cənab İlham Əliyevin, yenilməz sərkərdəlik bacarığı və mahir diplomat kimi, 44 günlük Vətən müharibəsində möhtəşəm Zəfərə imza atması ilə tariximizə torpaqlarımızı işğaldan azad edən, xalqımızı böyük bələdan qurtaran, xilaskar kimi düşdüyünü xüsusilə qeyd etmişdir.

Həmçinin, tədbirdə çıxış edən digər natiqlər bildiriblər ki, cənab Prezident İlham Əliyev on səkkiz illik fəaliyyəti dövründə ölkəmizin bütün sahələrdə sürətli inkişafına nail olunub, insanların rifah halı daha da yaxşılaşıb. Azərbaycanın siyasi, iqtisadi imkanları genişləndirilib, ölkəmizin beynəlxalq arenadakı mövqeləri möhkəmləndirilib. Bu gün regionda reallaşdırılan bütün beynəlxalq, irimiqyaslı layihələr Azərbaycanın iştirakı, onun milli maraqlarının nəzərə alınması ilə həyata keçirilirdi deyərək qeyd ediblər.

Konfransda Prezident cənab İlham Əliyevin 18 illik fəaliyyətini əks etdirən film nümayiş olunmuşdur.

Mərhum deməyə dilim gəlmədiyi Hüseyn Kürdoğlu adlı bir gözəl şairimiz həyatının ağır keçən, son üç ayda az qala ölümlə uğraşdığı günlərin birində yuxuma gəldi. Üzü gülürdü, "Laçın dağlarından gəlmişəm, o dağlar azaddı" - bunu dedi və getdi. Bu yuxunu necə yozacağını bilmirəm. Bircə onu deyə bilərəm ki, çox zaman yuxular çin olur və bu yuxuda Hüseyn Kürdoğlunun "dağlar azaddı" kimi xoş xəbərinin gerçək olacağına inanıram.

Doxsaninci illərdə yazılan şeirlərin böyük bir qismi işğal olunmuş dağlarımızın, kəndlərimizin həsrətiylə yazılıb. Bu şeirlərdə fəryad da var, çağırış da... Hüseyn Kürdoğlunun o illərdə yazdığı şeirləri oxumaq kifayətdir ki, doxsaninci illərin Azərbaycan poeziyasında HƏSRƏT, ÇAĞIRIŞ ərazilərinə" daxil olaq.

Doxsan üçüncü ildə, Laçın işğal olundandan sonra yazılan bir şeir:

Qismət olmayaydım ayrı torpağa
Gözlərim Laçını görəydi bir də.
Sürünüb çıxaydım işıqlı dağa,
Əllərim bənövşə dəreydi bir də.

Bəşbulaq üstündə quraydım dəyə,
Canım alan yara "can" deyə-deyə.
İldırım çaxanda baxaydı göyə,
Qaçaydı, qoynuma girəydi bir də.

Biçərə Kürdoğlu, ah çəkib inlə.
Bu qanlı dövrənin hökmünü dinlə.
Qoşa at minəydim o nazəninlə,
Köhləni yanımcə sürəydi bir də,
Gözlərim Laçını görəydi bir də.

Hüseyn Kürdoğlunun Laçınlı duyğuları poeziyada özünəməxsus LAÇIN obrazını yaradır. Bu obrazı zaman etibarilə üç məqamdan izləmək olar: Laçının azad və xoşbəxt günləri... Şair Laçına anam deyir, dizinə baş qoyur. Deyirdi ki: "coşum Dəli dağın boranı kimi, Şeh səpim Qırqızın dumanı kimi. Məcnun bulağının mərənci kimi şeirimi yaxana düzüm, ay Laçın. İkinci: Laçının işğalı... H.Kürdoğlunun "Yaralı torpağım, yaralı sevgim" kitabında Laçın Həsəratı simvoluna çevrilir. Yara hələ təzədi, qaysaq bağlamayıb. Şair inanır ki, Azərbaycan oğulları Laçını işğaldan azad edəcəklər. Odur ki, üzünü laçınlılara tutub deyir: "Alay tutun, vaxtdır daha, laçınlılar, Bir yol açın xoş sabaha, laçınlılar!" Yaxud: "Qoca Kürdoğlunu bir əsgər sayın, Çağırır Qarabağ, çağırır Laçın..." Üçüncü məqam: Laçın artıq xatirəyə dönür. O, şairin yuxularına girir. Kəlbəcərlər, Laçınlı, Həkərili günlər, o bölgədə olan meşələr, dağlar, dərələr, çaylar, göllər də tez-tez yada düşür... Bu tipli şeirlər Laçın obrazının ayrı-ayrı dolğun cizgilərini təşkil edir.

Hüseyn Kürdoğlu müasir poeziyamızın aparıcı şəxslərindən biri idi. O, çox təvazökar insan idi. Heç vaxt "mənim şeirim", "mənim poeziyam" ifadələri səslənməzdi dilində. Azərbaycan poeziyasının natur fəlsəfəsinin yaranmasında H.Kürdoğlunun da müstəsna rolu var. Görkəmli tənqidçi Yaşar Qarayev "təbiət: poeziya və ekologiya" məqaləsində H.Kürdoğlunun dörtlüklərindən söz açaraq yazırdı: "Hüseynin dörtlüklərində xalis xəyyamvari ruh yoxdur. Taleyin yox, təbiətin müdrikliyinə heyranlıq və pərəstiş var. Burada müdrik

"O dağlar azaddı" - dedi Hüseyn Kürdoğlu...

nəsihəti. Hikməti və ibrətli qənaətləri təbiətdən lövhələr-bədii peyzaj əvəz edir".

Bulud dağ çiyində yapıncı kimi,
Hər təpə bir çoban balıncı kimi.
Araz parıldayır ay işığında
Babəkin sıyrılan qılınca kimi.

Qoy görüşsün bir dodaqla bir yanaq,
Eşq oduna bir alışıq, bir yanaq.
Töküldür bir üzünə qara tel,
Ay tutulub: bir yan qara, bir yan ağ.

"Azərbaycan" şeirində dörd misra ilə fəlsəfi fikir söyləmək, həyat, ölüm, dünya və zaman haqqında poetik düşüncələr hasil etmək klassik ənənələrdən gəlir. Lakin onu da qeyd edim ki, şeirin bu kiçik formasında uğur qazanmaq hər şairə müəssər olmur. O yerdə ki, şair başlayır "filosofluq" eləməyə, o zaman şeir dönüb olur "kəlam", "hakimənə söz" yığını. Hüseyn Kürdoğlunun dörtlükləri belə bir iddiadan uzaqdır. Şair çalışır ki, dörd misrada həcmcə böyük bir şeirdə deyə bilmədiyi fikri poetik ümumiləşdirmə ilə deyə bilsin, bir bənzərsiz lövhə yaratsın. Bir neçə misal göstərə bilərəm:

Saçından rəng alsın gərək qaranlıq,
Gözündə bir gilə kövrək qaranlıq.
Dünyaya göstərir ay camalını,
Əyninə geydiyini ipək qaranlıq.

Yıxsın qarşısından Araz barını,
Dərək Kür barı tək, Araz barını,
Araz körpüsündə qoy bir tar çalım,
Sahillər dinləsin Arazbarını.

Qoca işıqlının saçı dümağdır,
Gecələr sinəsi çiraq-çiraqdır.
Bəlkə yun əyirir bu qarı nəyə
Təpələr yanında yumaq-yumaqdır?!

O qıza neylədin, a yağı bulaq,
Kəsilmiş üstündən ayağı, bulaq.
Bir zaman dirilik şərbətim oldu,
İndi ay zəhrimar, a yağı bulaq.

Sənsiz qor tökülür qoynuma gecə,
Alov geyinirəm əynimə gecə.
Özgə bir gözələ baxmışdım dünən,
Min şahmar sarıldı boynuma gecə.

Misallardan göründüyü kimibu dörtlük nümunələri (əslində, rübai) şeirdə az sözlə maraqlı fikir söyləməyin mümkün olduğunu sübuta yetirir. Diqqət yetirsəniz, bu rübailər heç birində yavan-yalxı sözlər gözə dəymir və bu sözlər dörd misrada obraz yaratmaq məramına xidmət edir.

Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata əllinci illərin əvvəllərində gəlir. İlk şeiri 1950-ci ildə, "Azərbaycan gəncləri" qəzetində dərc olunub. ADU-nun filologiya fakültəsində oxuyanda respublika qəzetlərində şeirləri ilə müntəzəm çıxış edib və elə ilk şeirlərindən ustadların diqqətini cəlb edib. Məsələn, Bəxtiyar Vahabzadə gənclərə həsr etdiyi bir məqaləsində yazmışdı: "...Hüseyn Kürdoğlu da ümid verən gənclərdəndir. Onun şeirləri təbii, səmimi və axıcıdır. Gənc şair qələmə aldığı mövzunu dərinlənəndə duyub, yaşamadan yazmır. Bu cəhətdən onun "Yol üstündə tək qovaq", "Görüş xatirəsi", "İnanmıram", "Torağayım" və s. şeirləri çox maraqlıdır. Şair yazır:

Bir gözəldən ilham aldım,
Dağ döşündə fikrə daldım,
Öz qəlbimi tutub çaldım,
Şair elər bu saz məni

Bəxtiyar müəllimin o zaman cavan Hüseyn Kürdoğlunun şeirlərində sezdiyi bu cəhətlər sonralar onun yaradıcılığının başlıca məziyyətlərinə çevrildi. Hüseyn Kürdoğlu həmin o təbiiliyə, səmimiyyəyə həmişə sadıq qaldı.

Mən Hüseyn Kürdoğlunun əlli illik yaradıcılıq yolunu izlədim və tam yəqinliklə əmin oldum ki, onun müasir poeziyamızda özünəməxsus yeri var. Heç də o fikirdə deyiləm ki, onun poeziyasına sağlığında obyektiv qiymət verməyiblər və dünyasını dəyişəndən sonra buna daha çox ehtiyac var. Həm də qətiyyənlə düşünürəm ki, sağlığında onun şeirlərinin bədii

məziyyətləri, poetik özəllikləri barədə söz deməyiblər. Axı, Hüseyn Kürdoğlu doğrudan da bir kimsəyə bənzərmirdi. Əsasən xalq şeiri üslubunda qələm çalan və sözlün həqiqi mənasında müasir qoşmanın, gərayılının, bayatının özünü yaradan Hüseyn Kürdoğlu ədəbi tənqidin diqqət mərkəzində idi. Amma bunu da qeyd etməliyəm ki, klassik poeziyamız və aşiq şeiri ilə müasir poeziya arasında yaranan daimi təmas və körpülərin etibarlı sakinlərindən biri də Hüseyn Kürdoğlu olmuşdur.

Nədənsə mən XX əsr poeziyamızın ustadlarından olan Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında (öncə bu barədə bir işarə verdim) daha doğrusu, onların yaradıcılıq dünyası arasında bir doğmalarıq görürəm. Onların hər ikisi xalq ruhunun tərənnumçüsü idilər, klassik aşiq şeirinin bu böyük poeziya ənənəsinin ləyaqətli davamçıları idilər, bu ənənəni müasir dövrə-yeni biçimdə, yeni bədii təfəkkür işığında inkişaf etdirirdilər. Onlar ənənənin əsiri deyildilər, bu ənənəyə canlılıq və poetik təravət gətirən şairlər idilər. Məlum məsələdir ki, "köhnə" hesab etdiyimiz formalarda bədii uğur qazanmaq olduqca çətindir, bunun üçün xüsusi poetik istedadə malik olmalısın. Hüseyn Kürdoğlu "köhnə" havalara yeni ritm, yeni ahəng gətirən şairlərdən idi.

"Hüseyn Kürdoğlu xalq ədəbiyyatını sevirdi" demək bəlkə də onun yaradıcılığına bəsit yanaşmaq kimi düşünülür. Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata elə xalq ədəbiyyatının canlı təəcəssümü kimi gəlir. Məlum məsələdir ki, xalq ədəbiyyatından təsirlənəməyən şair tapmaq çətindir, amma təsirlənəmək xalq ədəbiyyatı nümunələri səviyyəsində nəyə yaratmaq demək deyil. Hüseyn Kürdoğlunun yazdığı qoşmalar, gərayıllar, təcnislər, bayatılar əgər belə demək mümkünsə, "orijinal"a çox yaxındır. Onun təcnislərini bu sırada xüsusilə qeyd etməyə lazımdır. " Klassik və folklor ənənələrindən yaradıcılıqla istifadə etmə mədəniyyəti" (Qasım Qasımlı) bu təcnislərdə və həmçinin cinas üstündə qurulan digər şeir formalarında aşkar nəzərə çarpır.

Qobustan-daş adamlar,
Göz yaşım dağa damlar.
Duymaz daş adamları
Ürəyi daş adamlar.

Çiçəyə həmdəm arı,
Sızıldar dem-dəm arı.
Mənim bağırdan keçir,
Dünyanın qəm damarı.

Söz varmış demə sənə,
Demirsən, demə sən də.
Sirrən gözədən oxunur,
Nə fərqi deməsen də?

Böyük şairimiz Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında bir doğmalarıq olduğunu vurğulamaq istəyirəm. Bu doğmalarıq şərtləndirən təkcə onların hər ikisinin folklorla, zəngin xalq ədəbiyyatı ilə bağlılığında deyil, həm də təbiət şairi kimi tanınmalarıdır. Təbiətdən yazmayan, gülə, çiçəyə, dağa, dərəyə, çölə, çəmənə şeir həsr etməyən şair tapmaq çətindir, amma əsl təbiət şairlərindən söz düşəndə barmaqla sayılacaq qədər şair adı üzərində dayanırsan: Hüseyn Arif, Hüseyn Kürdoğlu, Musa Yaqub, Məmməd Aslan - bu şairlər təbiəti öz dilində dilləndirən şairlərdir. Onların şeirləri təbiət vasitəsilə insanları, cəmiyyəti, dünyanı dərk etməyə səsləyən şeirlərdir. Biz onların şeirləri vasitəsilə təbiəti duyur, sevirdi və dərk edirik. Hüseyn Kürdoğlu da nədən yazırsa yazsın, öz fikrini, hiss və duyğularını təbiət obrazları vasitəsilə açıqlamağa çalışır. Onun təbiət şeirləri barədə yazılan bəzi fikirlərə müraciət etmək istəyirəm. Hüseynin şeirlərində taleyin yox, təbiətin müdrikliyinə heyranlıq və pərəstiş var. Burada müdrik nəsihəti, hikməti və ibrətli qənaətləri təbiətdən lövhələr-bədii peyzaj əvəz edir. Qartal qiyyəsi, çiçək təbəssümü, durna qatarı, çay nəğməsi, bulud karvanı olan dörtlüklər formaca da, dil-ifadədə də folklorla, təbiətə doğmalarıq ifadə edir"

(Yaşar Qarayev). "Şairi təbiətlə bağlayan hansı mənədir, hansı istək, hansı idealdır? Əlbəttə, yalnız onun gözəlliklərindən estetik zövq almaq deyil. Belə olsaydı, şairin təbiətə münasibəti təmənnalı niyyət daşıyardı. Əslində isə şair təbiətin varlığını da tükənməz, təmənnasız səxavətə heyrandır. Təbiətin bütövlüyündə, süniliyin ona yad olmasında mənalar axtarır. Təbiətə qovuşmağı, onunla birliyi arzulayır, poetik şəkildə ideallaşdırır" (Camal Mustafayev). "Hüseyn Kürdoğlunun poeziyası ana təbiətdəki tarazlığı, harmoniyasını vəsf edir. Hüseyn Kürdoğlunun şeirə gətirdiyi Laçın, Xaçın, Qırqız, Yeddi qardaş, İşıqlı, Kirs...- bu poetik obrazlar müəyyən bir yurdun, ulusun təcə adları yox, bütövlükdə Azərbaycanın poetik rəmzidir" (Cavanşir Yusifli).

Səhər-səhər şəh düzümü boynunu əyən
Göy otların yarpağı da titredir məni.

Gedirəm, salamat qalın, meşələr,
Dağlar qoynundakı qalın meşələr.
Ürkək maralları gizlədin barı,
Otların qaydına qalın, meşələr.

Çırpınar, döyüşər yel yıxan ağac,
Sızlar balta ilə əl yılan ağac.
Baxın, həlak olmuş igid deyilmi
Daşqın çay üstündə sel yıxan ağac?

Belə misalların sayını qat-qat artırmaq olar.

Hüseyn Kürdoğlu şeirləri mövzuca rəngarəng idi. İndi bunları bircə-bircə təsnifləndirmək, bölgülərə ayırmaq fikrindən uzağam. Ancaq bir məsələni qeyd etməyi lazım bilirəm: O, bütün şeirlərində səmimi idi. Həmişə axtarışda idi, onun tutduğu şeir yolundan, ənənələrdən ayırmaq mümkün deyildi. Bəzi yaşlılarının və cavanların bir çoxunun poetik dəblərə uyduğu bir zamanda H.Kürdoğlu yenə ilk şeirlərindən birində dedi ki, yalnız "öz qəlbini tutub çalırdı". Dərk edir və anlayırdı ki, qaynaqlandıqı xalq şeirinin potensial imkanları hələ tükənməyib, hələ bu çeşmənin suyu gur axır. Akademik Bəkir Nəbiyev haqlı olaraq yazırdı ki, Hüseyn Kürdoğlu müasirləri arasında dörtlüyün, bayatının, təcnisən əsl ustadı idi.

... Hüseyn Kürdoğlunun mənə bir bulağı xatırlatdı. Həmişə gur, duru bir bulağı. Əlbəttə, o bulağın suyu qurumayıb və nə qədər ki, Azərbaycan poeziyası var, o bulaq da qurumayacaq.

Hüseyn Kürdoğlunun qoşmaları, gərayılları, rübai və bayatılarının içində artıq klassik nümunəyə dönən şeirlər də az deyil. Mən onun "Laçın bənövşəsi yadıma düşdü" qoşmasını XX əsr Azərbaycan poeziyasının ən gözəl incilərindən biri kimi qiymətləndirirəm. BƏNÖVŞƏ obrazı Qurbanidən üzü bəri neçə şairin ürəyini dilləndirib, amma bu sırada parlaq nümunələr o qədər də çox deyil. H.Kürdoğlunun Bənövşəsi isə ..heç nə demirəm, baxın, bu Bənövşə Dərdimizin bənövşəsidir.

Dərdim səhər-səhər bağçadan səni,
Gətirdim ad günü yara, bənövşə.
Laçın bənövşəsi yadıma düşdü,
Qanadı bağırdım yara bənövşə.

Yetdi dövrəmiz yaman illərə.
Qırqızın göz yaş dördü göllərə.
Özünü qayadan atdı sellərə,
Neçə əsir düşən Sara, bənövşə.

Sonda qayıdıram o yuxuya. Hüseyn Kürdoğlunun üzünə mənə tutub "Dağlar azaddı" dedi ki o Söz. Yuxudu bu, bəlkə H.Kürdoğlunun ruhu bu yuxudan xəbərsizdi. Onun ruhu Laçının, Şuşanın, Kəlbəcərin, Xocalının başı üzərində dolaşır. Deyir ki: "Hər gecə Sarıbaşa yuxuma girir mənim, bir ovuc torpaq verir, ah çəkir, dönür gedir". Deyir ki: "Gözlərimdən axır indi Həkəri, Dağ həsrəti dağdan ağır sələmdir". "Dağlar azaddı" dedi Hüseyn Kürdoğlunun ruhu. O dağlar bizim, biz də o dağların həsrətindəyik. O dağlar azad olsun, - deyirəm. Onda o dağlarda, o meşələrdə H.Kürdoğlunun ayaq izləri də bizim yol yoldaşımız olacaq.

NADİR ŞAHİM QAYITDI BAŞ KOMANDAN

(Cənab Prezident, Ali baş komandan İLHAM ƏLİYEVİ
Uca Tanrı Nadir Şah donunda yenidən bu xalqa bir
xilaskar kimi göndərdi...)

Ürəyində yoxdur qorxu-qadağa,
Pərişanyan olsun ona sadağa!
Səs yayılsın yaxına, həm uzağa,
Qoy eşitsin solum, sağım, qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

Oldu xalqa həm komandan, həm əsgər,
Xoş xəbərlə müjdələdi hər səhər.
"İTİ QOVAN" oldu dillərdə əzbər,
Dik qamətim, ucalığım qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

Gəldi xalqdan bəhrələndi, güc adı,
Qan içəndən qisas aldı, öc aldı.
Ulu xalqın ürəyində ucaldı,
O BAŞ MİLLİ QƏHRƏMANIM qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

Ərən sələf qoyub gedib babalar,
Qarabağda yandırıldı sobalar.
Qoy eşitsin bütün ellər, obalar,
Qəm şerikim, dərd ortağım qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

Həqirəti bilmək üçün dünya da,
Qarabağım gülmək üçün dünyada,
Dərdi-qəmi silmək üçün- dünyada-
Hər tərəfə atdı lağım, qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!..

Nələr gördük qismətində bu xalqın,
Zülmətində, zillətində bu xalqın...
Son yüz illik qismətində bu xalqın,
Torpaq alan nadir şahım qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

Uca Tanrım xilasgarı yetirdi,
Vaxtdı çatdı, onu zaman gətirdi.
Qarabağda ah-naləni bitirdi,
Gözün aydın, ulu xalqım, qayıtdı,
NADİR ŞAHİM QAYITDI!

23.10.2020.

("Şuşasız işimiz yarımçıq olar"-dedi,
ALİ BAŞ KOMANDAN)

Bizə kor olsa da çoxunun gözü,
Çox qəlbləri dəşir sözünün bizi.
"İti qovan kimi" qov o qansızı,
Sevinir həm sağ, həm sol, Baş Komandan!

Çoxunu mat etdi getdiyini gediş,
Daha bizə tərəf dəyişdi gərmiş.
Otuz gündə gördün otuz illik iş,
Fərəhlə qoymusan "qol" Baş komandan!..

Mürvətəm, hər sözün yad qəlbə bıçaq,
Şuşasız gur yanmaz bu od, bu ocaq.
Şuşasız işimiz tam olmayacaq,
Şuşanı geriye al, Baş Komandan!

31.10.2020.

RUHUN YÜKSƏKLİYİ

(Hal-hazırda xalqımızın və Şanlı ordumuzun ələ
keçirdiyi ən böyük yüksəklik-RUH YÜKSƏKLİYİDİR...)

Səni oddan-alovdan keçirib qoca zaman,
Heç zaman qanıçəndən diləmədin sən- aman.
Yandığın kimi də yan, qəlb odunda alovlan,
Sönmə, ey ulu xalqım, sönmə, qüdrətli ordum!

Qabımızı yalayıb əsrlər, illər, aylar,
Kor eləsin yaramaz "yan" arı haqqı-saylar!
Səni qoy incitməsin bu ötəri olaylar,
Sınma, ey ulu xalqım, sınma, qüdrətli ordum!

Mürvət etmək istəmir sevinc, şadlıq Göyündən,
Ürəyim fərəhləni əməyindən-səyindən.
Təki fəth elədiyini
RUHUN YÜKSƏKLİYİNDƏN,
Enmə ey Ulu xalqım, enmə, qüdrətli ordum!

Mürvət Qədimoğlu Həkəri

İLHAM ƏLİYEVƏ İTTİHAQ EDİRƏM

Aqillər bilirlər cahillər bilsin,
Qarabağ Vətəndi deyən İlhamdı.
Mənfur düşmənlərin məkirli qəddin,
Polad iradəylə öyən İlhamdı

Bir daha dünyaya sübut eylədi,
Hayları, bəşərə düşman söylədi.
Biz qonaq gətirdik sonra neylədi?
Eyləyən dünyaya bəyan İlhamdı.

Bir-on dörd yarasın heç unutmayan,
Xətai tarixdi, nə oyan bu yan.
Düşməne deyibki olmayıb həyan.
Vətənə hər zaman həyan İlhamdı.

Mən məddah deyiləm gördüyüm budu,
Bölünməz vətəndi torpaqdı sudu.
Yurduma saldılar bu nahaq odu,
Söndürüb külünü yayan İlhamdı.

Düşməni əl atsada min cürə fele,
Heydər oğlu adı düşübdü dilə.
Güvenib Allaha, güvenib elə,
Özünü cahanda öyən İlhamdı.

Əyri niyyətləri düzlüklə kəsən,
Hər qarış torpağın üstündə əsən.
Yağı kəkələdi, dedi ki, kimsən?
Məkrini içində qoyan İlhamdı.

Yurdda qonaqların yaşı yüz əlli,
Qarabağ xanlığın tarixi bəlli.
Boydan-boy bu diyar azəri elli,
Bu yurdda açılan hər dan İlhamdı.

İtilsin yurdundan yurdun qonağı,
Yenə üzü gülsün İsa bulağı.
Bəşər bilməli ki bu müdhş ağı,
Həllində böyük yol ərkan İlhamdı.

Bir zaman olacaq hamı biləcək,
Hayların adını tarix siləcək.
Ölkəni bələdan kənar edəcək,
Olacaq O, böyük insan İlhamdı

Hacı Paşa Şükürov

Dünya liderləri Prezident İlham Əliyevi təbrik edir

Qazaxıstan Respublikasının birinci Prezidenti – Elbaşı Nursultan Nazarbayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu göndərib.

Məktubda deyilir:

"Hörmətli İlham Heydər oğlu,

Altmış illik yubileyiniz münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Siz dövlət başçısı kimi atanız – mənim dostum Heydər Əliyevin başlatdığı işi davam etdirərək xalqın rifahının yüksəldilməsində, ölkənin iqtisadiyyatının inkişafında və beynəlxalq aləmdə nüfuzunun möhkəmlənməsində böyük nailiyyətlər əldə etmişiniz.

Ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası xüsusi sevinc doğurmuşdur. Cənubi Qafqazda uzunmüddətli sülhün bərqərar olmasında Sizin söyləriniz regionda təhlükəsizliyə və sabitliyə töhfə verir.

Azərbaycanın parlaq gələcəyi, 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafa dair milli prioritetlərə uyğun olaraq məqsəd və planların uğurla reallaşdırılması üçün məsul işinizdə Sizə uğurlar arzulayıram.

Əminəm ki, Qazaxıstan ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı hörmət və mehriban qonşuluq ənənələrinə əsaslanan hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq bundan sonra da xalqlarımızın rifahı naminə dinamik şəkildə yüksələcək və inkişaf edəcəkdir.

Sizinlə görüşlərimizi həmişə səmimiyyətlə xatırlayıram, münasibətlərimizin gələcəkdə də davam edəcəyinə ümidvaram.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, yubileyiniz münasibətilə Sizə möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, məsul dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, qardaş Azərbaycan xalqına isə sülh və firavanlıq diləyirəm".

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Mətnə deyilir:

"Əziz dostum,

Hörmətli cənab Prezident,

Sizi Gürcüstan hökuməti və gürcü xalqı adından 60 illik yubileyiniz münasibətilə xüsusi şərəf hissi ilə ürəkdən təbrik edirəm. Sizə güc-qüvvət, cansağlığı və uğurlar arzulayıram.

Azərbaycanın uğurlu bir dövlət kimi qurulmasında Sizin xidmətləriniz və rolunuz ölçüyəgəlməzdir.

Gürcüstan-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi istiqamətində Sizin şəxsi söylərinizi nə qədər yüksək qiymətləndirdiyimizi xüsusi qeyd etmək istərdim.

Gürcü və Azərbaycan xalqları arasında ənənəvi dostluq Gürcüstan üçün çox dəyərlidir. Bu, ölkələrimizin mehriban qonşuluq və yaxın tərəfdaşlıq münasibətlərinin inkişafı üçün mühüm amildir.

Qətiyyətlə inanıram ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan strateji tərəfdaşlıq həmişə regionun sabitliyinə, tərəqqisinə və rifahına güclü təminat olacaqdır.

Şadam ki, xüsusən son dövrlərdə əməkdaşlığımızın yüksək səviyyəsi ümumi maraq kəsb edən bir sıra sahələrdə birgə uğurlu işlərimiz üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

Məmnunluq hissi ilə qeyd etmək istərdim ki, Gürcüstanla Azərbaycan arasında qardaşlıq, dostluq, tərəfdaşlıq əlaqələri inkişaf edir, dərinləşir və bu işdə Sizin şəxsi töhfəniz çox böyükdür. Belə bir nümunəvi qardaşlığa görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm. Əminəm ki, əlaqələrimiz Gürcüstan-Azərbaycan dostluğunun və əməkdaşlığının möhkəmlənməsinə yeni və daha güclü təkan verəcək, son nəticədə ölkələrimizə firavanlıq, sabitlik gətirəcəkdir. Ölkələrimiz gürcü və Azərbaycan xalqlarının çoxəsrlik mehriban qonşuluğa və dostluğa əsaslanan uğurlu əməkdaşlığını bundan sonra da davam etdirəcəklər.

Əziz dostum, hörmətli Prezident, icazə verin Sizə öz səmimi ehtiramımı bir daha ifadə edim. Sizə rifah və Azərbaycan Prezidenti kimi qarşıya qoyduğunuz məqsədlərə çatmaqda uğurlar arzulayıram".

Qafqazda Şəddadi Kürd dövləti

(Əvvəli ötən sayımızda)

Məhəmməd Dəbilə qayıtdıqdan sonra yeni bir hücumə məruz qalır. Bu dəfə Ermənistan çarı Aşot ibn Abbas Dəbilə hücum edir. Aşot Gürcüstan və Ermənistanın digər hissəsində hökmranlıq edir və şahənşah titulu daşıyırdı. 951-ci ildə atası Abbas öldükdən sonra o, hakimiyyətə keçmişdi. (Brosset. Histoire de l'Arménie. 1847, p. 478-481). Aşot öz hakimiyyətini Syuni vilayətinə də qəbul etdirmək istəyirdi. (Vardan. Göstərilən əsəri. səh. 114. Vardanın yazdığına görə Aşot 978-ci ildə ölmüş, onun Sumbat, Qağık və Qurgen adlı üç oğlu qalmışdı. O, 985-ci ildə öləndən sonra hakimiyyətə Qağık keçmişdi. Qağık Syuni çarı Saakin

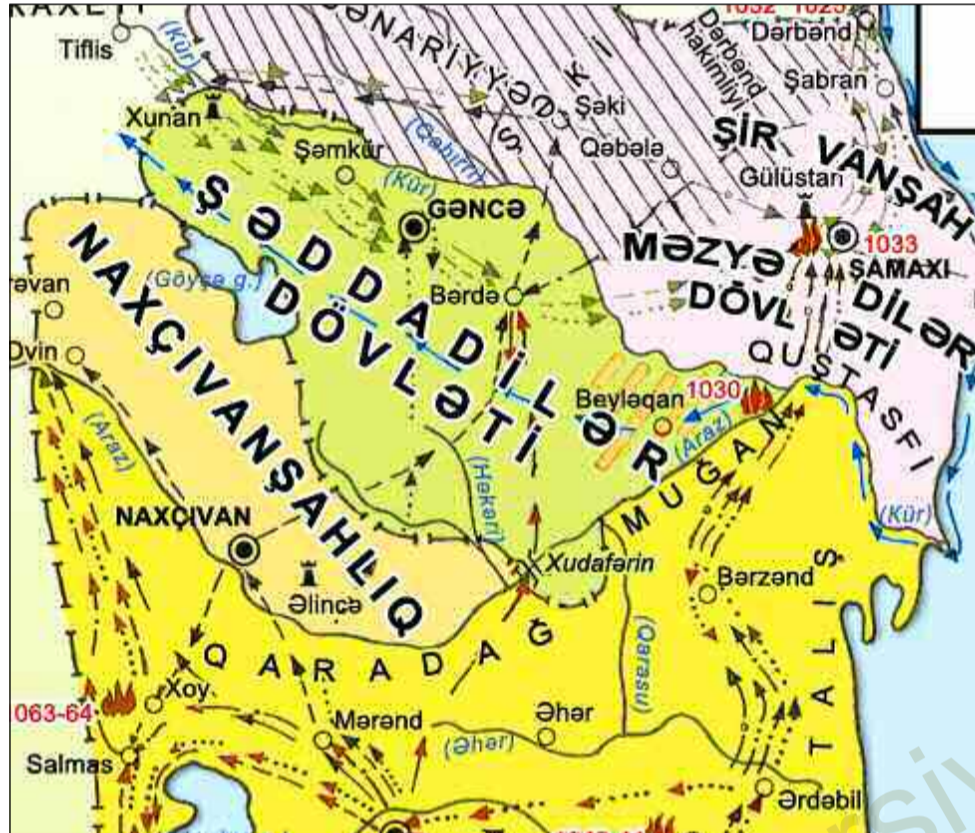
mayaraq Ləşgəri 344 (955/6)-cü ildə öz tayfalarının başçısı keçir və həmin ildə Dirzur (Veyzur) hakiminin yanına gedərək 354 (965)-cü ilə qədər onun yanında qalır. Ləşgərinin kiçik qardaşı Fəzl isə Diyarbəkire Seyfəddövlə əl-Həmdaninin qulamı Seyfinin yanına gedir. 356 (966/7)-ci ildə Seyfi Diyarbəkrdən öz ağası tərəfindən qovulduğu üçün Fəzl qardaşlarının yanına qayıdır. Lakin o qardaşlarının yanında uzun müddət qala bilməyib Azərbaycan hakimi İbrahim ibn Mərzubanın yanına gedir, oradan da öz xidmətçiləri və adamları ilə bərabər Gəncəyə gəlir (Yenə orada, səh. 7-8). O zaman Gəncə Salarilər dövlətinin tərkibində idi.

Münəccimbaşının göstərdiyi kimi, "siyavurdiyə" adı ilə Şəmkür yaxınlığında məskən salmışdı. 400 süvaridən ibarət siyavurdilər Gəncə darvazası qarşısına gələrək şəhərə basqın etmək istəyirdilər. (V. Minorski. Şəddadilər, səh. 7) Gəncə hakimi Əli ət-Tazi belə bir təhlükəli dövrdə Fəzl ibn Məhəmmədə müraciət edərək, düşmənləri qovmaq üçün ondan kömək istədi. Münəccimbaşı yazır ki, bu zaman Fəzl öz adamları ilə basqınçıların üstə getdi, onlarla şiddətli vuruşdu. basqınçıları qaçmağa məcbur etdi və onları bir qədər təqib edərək salamat geri qayıtdı. (Yenə orada.). Şəhər əhalisi bu hadisədən sonra Fəzlə arxalanaraq ona hörmət etməyə başladı. Beləliklə Fəzl 359 (969/70) –cu ilə qədər Gəncədə yaşadı. Lakin o, Gəncədən Ərdəbilə getmək istədiyi zaman Gəncə hakimi onun qardaşlarının yanına getməsinə və qardaşların birinin Gəncəyə sahiblənməsini Fəzlə məsləhət gördü. Fəzl bu fikrə meyl göstərdi. O, qardaşı Ləşgəriyə çapar göndərərək, onu bu xəbərlə tanış edib, Gəncəyə dəvət etdi. Lakin bu xəbər Ləşgərinə qəzəbləndirdi və qardaşını təqsirləndirərək onun dəvətini qəbul etmədi. Fəzl qardaşını Gəncəyə getirmək üçün hiyləyə əl atdı. Öz xidmətçisini Ləşgərinin yanına göndərərək bərk xəstə olduğunu ona xəbər verdi və Gəncəyə gəlməsinə xahiş etdi. Qardaşının xəstə olduğunu eşidən Ləşgəri öz xidmətçiləri ilə bərabər təcili yola düşdü. . Lakin Gəncəyə yaxın kəndlərin birində dayanaraq, öz xidmətçilərindən birini Fəzlin yanına göndərdi. Fəzl isə qardaşını qarşılaşmağa getdi. Münəccimbaşının "Cami əd-düvəl" əsərinin "Şəddadilər" fəslində yazılır ki, qardaşlar görüşdülər və ağılaşdılar. Ləşgəri Fəzldən soruşdu ki, indi sən yaxşısan, ancaq de görək bizim ürəyimizə belə bir yara vurmağa sənə hansı ağılsız vadar etmişdir. Fəzl ona cavab verdi ki, şəhərin əhalisi öz aralarında razılaşaraq öz xahişləri ilə bizə tabe olurlar. (V. Minorski. Şəddadilər, səh. 14). "Şəddadilər" fəslində iki qardaş arasında gedən söhbət dialoq şəkilində qeyd olunur. Burada göstərilir ki, Ləşgəri qardaşının yuxarıda dediyi sözlərə etiraz edərək deyir: "Ey mənim qardaşım sən bilirsen ki, Dəbilədə bizim atamız necə etdi. Biz iyirmi ildir ki, dünyanı dolanırıq, heç bir yerdə bizi qəbul etmirlər, biz yeməkdən zövq almırıq, əgər biz bu ölkəyə getsək onun sahibi ilə birləşməliyik, o zaman bizi mühasirə edib kiçik bir dəstə olduğumuz üçün məhv edə bilərlər. Bizi onun əlindən kim qurtara bilər. Belə şəraitdə bizə verilən bir çox vədlər də yalan ola bilər. Biz, artıq bundan dərs almışıq, onlar bizim üçün kifayətdir". Fəzl qardaşının cavabında deyir: "Adamın vəzifəsi yüksək məqsədlərə çatmaq üçün çalışmaqdır, əgər o öz məqsədinə çatarsa arzularını həyata keçirər. Əgər onun hərəkətləri məqsədə çatma bilməzsə bu onun üçün eyib deyildir". (Yenə orada, səh. 14-15). Ləşgəri qardaşının fikirlərini bəyəndi və onun xahişini qəbul etdi. Fəzl isə geri qayıdib Gəncə darvazasına gəldi, şəhərin başçılarını toplayaraq onların andını təkrar etdirdi. Bu zaman şəhər reisi tacir Yusif əl-Qüzzaz idi. (Yenə orada, səh. 15). Fəzl Yusif əl-Qüzzaz və onun tərəfdarları ilə saziş bağladı. Onlar and içdilər ki, əgər Ləşgəri və Fəzl şəhərə girmək üçün hərəkət etsələr, o zaman darvazanı onların üzünə açacaq və Salarilərin şəhərdə olan valisini həbs edərək onlara verəcəklər. Onların arasında şəhəri təslim etmək üçün bağlanan saziş qurtardıqdan sonra Yusif əl-Qüzzaz şəhərin igid gənclərini çağıraraq onları silahlandırdı və valin-

in sarayına gedib orada valini həbs etdilər. (V. Minorski. Şəddadilər, səh. 15). Bunlar sonra şəhər darvazasını açdılar,

Ləşgəri ibn Məhəmməd şəhərə daxil olaraq öz yerini və əmirlik taxt-tacını tutdu. (Yenə orada). Beləliklə, Əbülhəsən Əli Ləşgəri 360 (970/1) –cı ildən Gəncədə müstəqil hakimiyyətə başladı. (Yenə orada). Münəccimbaşı vasitəsilə bizə çatmış əsərlərdə o zaman öldürülən Gəncə valisini adı çəkilmir. Lakin Vardan əsərinin sonunda yazır ki: "Sonralar onlar (Məhəmmədin oğulları-M. Ş.) Gəncə əmiri Əl-Əzizlə qohum oldular, onu öldürdülər, Gəncəni tutdular və ona sahib oldular. Böyük oğlu Parzuan (Məhəmmədin böyük oğlu Ləşgəri idi, səhv olaraq burada ikinci oğlunun adı Parzuan (Mərzuban) yazılmışdır.) tezliklə öldü, onun yerinə Salaridan Bərdəni və Şəmkürü alan ortancıl qardaş Lelkari (Ləşgəri) keçdi". (Vardan. Göstərilən əsəri, səh. 125) Vardanın bəzi səhvləri və dolaşmış halda verdiyi məlumatından aydın olur ki, Gəncədə öldürülən Salarilər dövlətinin əmiri əl-Əziz adlı şəxs imiş, bundan başqa aydın olur ki, Ləşgəri Gəncədə hakimiyyət başına keçdikdən sonra Bərdə və Şəmkür şəhərlərini salarilərdən almışdır. Münəccimbaşı göstərir ki, Ləşgərinin Gəncədə hakimiyyət başına keçməsi Ərdəbilə

qızı ilə evlənib, onunla qohum olmuşdu.). O, Dəbili tutmaq arzusu ilə qoşun toplayıb Məhəmmədin üstünə hücum çəkmişdi. Aşotla Məhəmməd arasında baş verən müharibədə Məhəmməd qələbə çalır. Aşotun qoşunları qaçmağa üz qoyur. Məhəmmədin süvariləri onları təqib edərək böyük qənimətlə qayıdılar. bu qələbədən sonra Məhəmmədin vəziyyəti yaxşılaşır. (V. Minorski. Şəddadilər, səh. 4). o, Dəbilin mühafizəsinə çox əhəmiyyət verirdi. Dəbili mühafizə etmək üçün o deyləmlilərdən də istifadə edirdi. Lakin bu deyləmlilər sonra ona xəyanət etmişdilər. 342(953/4)-ci ildə Salar Mərzuban həbsdən qaçaraq Ərdəbilə gəldikdə birinci olaraq Deysəm ibn İbrahimin təhlükəsini yox edir və 343 (954/5)-cü ildə Dəbili tutmaq üçün Məhəmmədin üstünə deyləmi süvarilərindən ibarət qoşun göndərir. Mərzuban tərəfindən göndərilən qoşunlar Dəbili mühasirə etdikləri zaman burada olan deyləmlilər Məhəmmədə xəyanət edərək Mərzubanın qoşunlarına kömək edirlər. Məhəmməd sərvətlərini götürüb, yaxın adamları ilə Busfurracan (Vaspurakan) hakiminin yanına gedir və orada özünə sığınacaq axtarır. Beləliklə, o Dəbil hakimiyyətindən əl çəkir. Məhəmməd Busfurracan hakiminin razılığı ilə ailəsini, uşaqlarını və şeylərini onun yanında qoyub kömək almaq məqsədilə Rum padşahının yanına gedir. Lakin ondan heç bir kömək ala bilməyən Məhəmməd geri qayıdır və 344 (955/6)-cü ildə ölür. (V. Minorski. Şəddadilər, səh. 6). Məhəmməd ibn Şəddad öldükdən sonra onun Ləşgəri Əbülhəsən Əli, Mərzuban və Fəzl adlı üç oğlu qalmışdı. Onların əlindən Dəbil şəhərinin çıxmasına bax-

Gəncəni Salarilər dövlətinin hakimi Əli ət-Tazi adlı bir nəfər idarə edirdi. Ət-Tazi Gəncəyə gələn Fəzli olduqca yaxşı qəbul etmişdi. Hətta ət-Tazi Salar İbrahimə yazaraq Fəzlə şəhərin gəlirindən xüsusi maaş təyin etmək istəyirdi. Fəzl öz adamları ilə şəhəri mühafizə edirdi. Çünki bu zaman köçəri və sair tayfalar Gəncəyə tez-tez basqın edirdilər. V. Minorskinin yazdığı qeydə görə siyavurdilər Şəmkür, Ağstafa və Tovuz çayları yaxınlığında, Gəncədən Tiflisə gedən yolun ətrafında yaşamış və Gədəbəy tərəfdə mis çıxarmaq və s. ilə məşğul olmuşlar. (V. Minorski. Qafqaz tarixi haqqında etüdlər. səh. 26). V. Minorskinin fikrincə, siyavurdilər əd-Dudanilərin qalıqlarıdır. Onlar Şimali Dağıstanda Alan keçidinə yaxın Andi-Göysu yaxınlığında yaşayaraq həmişə Alazan tərəfə basqın edirdilər. (Yenə orada, səh. 75, 76). Bəlazuri yazır ki, Ənuşirvan Arranda Şəkin, Kəmiran və əl-Dudaniyə keçidini düzəltdi. Dudanilər tayfası Dudin ibn Əsəd Xüzeymə əl-Dərzuqiyyə nəslindən əmələ gəlmişdir. (Baladzori. Kitab futuh al-Buldan. Liber expugnations regionum Ed. M. J. de Goeje, Leiden 1870, səh. 194-195). Məsudi yazır ki: "Dudanilər Qafqaz sıra dağlarının şimal qisminə ləklərlə yanaşı yaşayırlar. Onlar bütperəsdirlər. Şirvana tabe deyildirlər." (Məsudi. Müruc əz-zəhəb. Paris 1861, 1877, II cild. səh. 56). Bəlazuri və Məsudinin bu məlumatından aydın olur ki, dudanilər Şimali Dağıstanda "Sahibi Sərir" (taxt-tac sahibi) torpaqlarında yaşamış və Qafqaz sıra dağlarında bunların adına olan keçidi aşaraq hələ çox qədimdən Azərbaycan basqın edirdilər. X əsrdə bunların qalıqları ,

İbrahim ibn mərzubana yetişdikdə o, 361 (971/2)-ci ildə qoşunla hərəkət edib.

Gəncəni mühasirə etdi, Ləşgəri ilə vuruşdu, elə bir hadisə baş verdi ki, onu uzun zaman danışmaq lazım gəldi. İbrahim qələbə çala bilmədiyini gördükdə Ləşgəri ilə saziş bağlayıb. Gəncə darvazasından Ərdəbilə qayıtdı.

(ardı var)

Səhifəni hazırladı: Namiq Həsənov

Slavik ƏHMƏDOV

XX əsrin əvvəllərində dünyanın muxtəlif ölkələrindən qaxtakan (muhacir) ermənilərin axınına qədər olan dövrdə qərbi Azərbaycanın Göyçə gölü ətrafında 50-dək azərbaycanlı, bir neçə erməni kəndi və 10-dan çox kürd kəndi vardı. Kürd kəndlərindən bəzilərinin adları belə idi: Məlikli, Alçalı, Ördəkli, Adıyaman, Gunde Gole, Gözəldərə, Horguli, Cəmbək. Bu kəndlərdən ikisi Göysu və Kefli (bəzən Kır da deyirdilər kürdcə daşlı, qayalı yamac deməkdir) Göyçə mahalının Basarkeçər (indi Vardenis) bölgəsində yerləşirdi. Əvvəlcədən deyək ki, bütün bu kürd kəndlərinin əhalisinin taleyi faciəli olmuşdur.

Bu yazıda yalnız Kefli kəndi və kürd sakinlərinin acı, keşməkeşli taleyindən söhbət açılır. Kefli kəndi Basarkeçərin cənub-şərqində, Basarkeçərdən Daşkənd kəndinə gedən 7 kmlik yolumu sağ tərəfində, daşlı-qayalı Qırma və Seyiddağ dağlarının etəyindəki düzənlikdə, Basarkeçərlə Daşkəndin arasında yerləşirdi. Kəndin qərbi dağlıq olduğundan heyvandarlıq və maldarlıq üçün əlverişli idi. Kəndin şərq tərəfi düzənlik idi. Yuxarıda haqqında danışılan yol və kiçik çay buradan keçirdi. Yolun sol tərəfi əkin sahələri idi. Düzənliyin yuxarısında kiçik dərə vardı. Bu dərəyə "Kürdlər dərəsi" (Nəwala kurda) deyilirdi. Dərənin sağında çox da hündür olmayan bir təpə vardı. Təpənin başı qəbiristanlıq idi. Aşağıda isə çayın üstündə su dəyirmanı vardı. Kəndin yuxarisında, dağlıq tərəfdə çökəkədə bir bulaq vardı. Bulağın axarı yox idi. Su çıxdığı yerdə qayalıqda batırdı. Bütün kənd içməli suyu buradan götürürdü. Kefli kəndi təxminən XIX əsrin ortalarından sonra, rus-türk müharibələri dövründə bina olunmuşdu. Burada yaz, yay aylarında Əyricə (Ağrıca) və Ağmağan yaylaqlarında yaylayan bırıki (pirki) kürdlər məskunlaşmışdı. Kənddə 70-dən çox ev vardı. Evlər qara bazalt daşdan tikilmişdi. Kənddə təxminən 300-350 sakini var idi. Əhali əsasən heyvandarlıq, maldarlıq və əkinçiliklə məşğul olurdu. Kənddə varlı, nüfuzlu adamlar olsa da, ağa, bəy yox idi. Kənd əhalisinin yaxınlıqdakı Daşkənd və Qoşabulaq kəndlərində yaşayan azərbaycanlılarla səmimi dostluq və qonşuluq münasibətləri vardı. Basarkeçər erməniləri ilə də münasibətlər pis deyildi. Təkcə dağın o üzündəki Qırxbulaq (sonralar Akunq) kəndinin erməniləri tez-tez Keflinin geniş otlaq və yaylaq sahələrini otarır, zəbt edir, haqsız münafişə törədir, sakit durmurdular. Kənd camaatı ermənilərin bu haqsızlıqları qarşısında müqavimət göstərir, geri çəkilmirdilər. Ara-sıra gərginləşən, toqquşma həddinə çatan bu münafişə uzun illər davam etdi...

-Birinci Dünya müharibəsi illərində vəziyyət get-gedə pisləşir. Gərginlik 1918-ci ildə son həddə çatır. Başqa cəbhələrdə məğlubiyyətə uğrayan daşnak ordusu Göyçə gölü hövzəsinin Kəvər, Qaranlıq və Gözəldərə bölgələrinin dinc azərbaycanlı və kürd sakinlərini doğma yerlərdən qovub çıxarır, ələ keçirirlər.

Heç bir günahı olmayan minlərlə qoca, qadın və uşaq öldürülür. Daşnaklar ələ keçirən uşaqların bir qismini Əcmiədzinə aparıb xaç suyuna salırlar... Göyçənin bu bölgəsinin doğma sakinləri elə o vaxtdan yurdlarından perik düşürlər.

Göyçənin Basarkeçər bölgəsində də ermənilər azərbaycanlılara və kürdlərə qarşı daha dözülməz fitnə-fəsadlar törətməyə başlayırlar. Belə ki, silahlı dəstələr düzəldir, yollarda pusqu qurur, kəndlərə basqınlar edirlər. Bütün bunlara daşnak Selkov başçılıq edir. Selkovun başçılığı ilə talanlar, qırğınlar son həddə çatır. Daşnaklar topları Seyiddağ yaylağındakı Qırızıdağ yüksəkliyinə qoyub bütün kəndləri atəşə tuturlar. Aralarında Qaraimanlı Məşədi İsa, Şişqayalı Tanrıverdi, Daşkəndli Məşədi Qasım, Hacı Rəhim, Qoşabulaqlı Söyün və digərlərinin də olduğu azərbaycanlı və kürd ağsaqqallar

Kənddəki evlər, dəyirman, qəbiristanlıq dağıdılmışdı. Əhalini içməli su ilə təmin edən bulaq olan çuxur iri daşlarla, torpaqla doldurulmuşdu. Dağılmış kənd bu ailələrin əli ilə yenidən bərpa olunur, bütün ağrı-acılara baxmayaraq həyat öz axarına düşür. Ancaq bulağı bərpa etmək mümkün olmadığından içməli su problemi yaranır... Bolşeviklərlə dil tapıb hökumət idarələrinə soxulmuş daşnaklar yenə dinc durmur, minbir fitnə-fəsad törətməyə çalışırlar. Onlar Daşkənd azərbaycanlıları ilə kürdlər arasında nifaq salmağa çalışırlar. Lakin dini, imanı, inamı bir bu iki qonşu kəndin arasında nifaq sala bilmirlər. Əsl məqsəd isə tamam başqa idi. Basarkeçərə və Qırxbulağa yaxınlıq, geniş torpaq sahələri, zəhmətkeş kürdlərin firavan həyatı daşnaklara rahatlıq vermir. Əməllərinin baş tutmayacağını gören daşnaklar başqa bir hiyləyə əl atırlar. Onlar Qırxbulaq

Kefli camaatının narahat günləri yenidən başlayır. Kəndin ağsaqqalları sərəsər üç ay bütün Göyçəni gəzir, yeni yurd yeri axtarırlar, lakin heç yerdə duruş gətirməyib, kəndə qayıdırlar. Axı, doğma yurdu, minbir əziyyətlə tikdikləri ev-əşiyi, doğmaların qəbirələrini qoyub hara gedəydilər? Şikayətlərə isə məhəl qoyan yox idi. Deyilirdi ki, yaxınlıqdakı Qoşabulaq kəndinin əhalisi ilə Kefli camaatı arasında çox mehriban, səmimi dostluq və qonşuluq əlaqələri vardı. Üstəlik kənd Kefliyə yaxın idi, üç km ola, olmayaydı. Qoşabulağa köçüb oradan ev-əşiklərinə, qəbiristanlıqlarına sahib ola bilərdilər. Vaxt gələ, öz doğma kəndlərinə də qayıda bilərdilər. Çox götür-qoydan sonra bu ümidlə Qoşabulağa köçməyi qərara alırlar. Rəis və müavini də razılaşırlar. Arabalar gətirilir, köçlər yüklənir... 1931-ci ildə kürdlər

Göyçədə bir kənd vardı

Zodlu Səmənd ağanın evinə toplaşır, çıxış yolu axtarırlar. Ermənilərə sülh təklif olunur, lakin ermənilər buna məhəl qoymurlar. Belə olduqda tədbir görülür, qaniçən cəllad Selkov öldürülür. Lakin köməksizlik Göyçəliləri daşnak ordusu qarşısında çıxılmaz vəziyyətdə qoyur. Silah-sursat olmadığından itki çox olur. Hücumla ilk məruz qalan kəndlərdən biri də Kefli kəndi olur. Kürdlər kəndi tərk etməyə məcbur olurlar. Daşnaklar Kefli kürdlərindən də müxtəlif yerlərdə ələ keçirən çoxlu adam öldürürlər. Şərif Nəbi oğlu və onun oğlu Əli, Sımo Davud Gözəldərə yaylağında, Əli Xalidin 14 nəfər ailə üzvü və qohumu Ağrıca (Əyricə) yaylağında öldürüldülər. Səfər Hami, Oze Hacı, Əmə Biro Gədəbəydə Başkənd erməniləri tərəfindən qətlə yetirilir. Gəncədə bazarda qoyun satarkən Həsən Xəmo, Sımo Həsən və Əhməd Miho Novruz ermənilər tərəfindən öldürülür, qoyunları talan kimi aparılır. Davud Xəmo, Sımo Xəmo və Teymur Sevo (Səfər) Cəmbəkədə başları kəsilərək qətlə yetirilir... (Bu, Kefli kürdlərindən öldürülənlərin yalnız bir qisminin dəqiqləşdirilmiş siyahısıdır.)

1918-ci ildə bütün Göyçə camaatı kimi Kefli kürdləri də doğma yurdlarını tərk edirlər. Onların bir qismi Göysu kürdləri ilə birlikdə Türkiyəyə gedirlər. Kürdlərin bir hissəsi isə bir vaxtlar yenidən doğma yurda qayıtmaq ümidi ilə Azərbaycana gəlirlər. Onların bir hissəsi Gədəbəydə, bir hissəsi Şəmkirin Zəyəm qəsəbəsində, bir hissəsi isə Yevlaxda sığınacaq tapır, min bir məhrumiyyətlərə düşər olurlar. Dörd il sərgərdan didərgin həyatı keçirdikdən sonra, nəhayət, 1922-ci ildə Göyçəlilərə doğma yurda qayıtmaq nəşib olur. Ancaq hamı qayıtmır. Kefli kəndinin kürdlərinin də çox az bir hissəsi, on iki ailə doğma kəndə qayıdır. Bunlar Abdulla Haminin, Həsən Səfərin, Lətif Məmmədin, Telli Məmmədin, Rza Davudun, İbrahim Səfərin, Xudeda Məhərrəmin, Pirverdi Məhərrəmin, Qasım Məhərrəmin, Bəkir Cəvonun, Qasım Nadirin və Bəkir Nadirin ailələri idi.

ermənilərini məişət zəminində kürdlərə qarşı ədavətə təhrik edirlər. Qırxbulaq erməniləri əvvəllər olduğu kimi, ancaq bu dəfə daha həyasızcasına gah otlaqları otarır, gah yaylaqları zəbt edir, mal-qara oğurlayır, gah da ayrılıqda dava-dalaş salır, silahlı hədələyirlər. Amma nə Kefli əvvəlki Kefli idi, nə də Keflidəki kişilər. Hiylələri baş tutur. Növbəti münafişədən sonra kənddən üç nəfər ağsaqqal, Həsən Səfəri, Lətif Məmmədi və Rza Davudu həbs edib Kəvər həbsxanasına salır, gizləncə öldürməyi qərara

alınırlar. Bununla kürdləri qorxudub kənddən çıxarmaq istəyirlər.

Basarkeçər ermənilərindən kürdlərin mərdliyini, hünər və qeyrətini qiymətləndirən, humanistliyi, nüfuz və hörmətinə görə bölgədə sayılan Melikiyan Qriş haqsızlığa dözməyib Kəvər milis rəisi Andoyan Mukel və müavini Nazaretyan Seponun yanına gedir, onlardan bu biabırçılığa son qoymağı, kürdləri azad etməyi tələb edir. Ancaq daşnaklar onun da qılığına girir, şərt qoyurlar ki, əgər Kefli camaatı Göyçənin istədikləri başqa bir yerinə köçməyə razı olsalar, həbs etdiklərini azad edərlər. Ayı çarə görməyən Həsən Səfər, Lətif Məmməd və Rza Davud başqa yerə köçmək tələbi ilə razılaşırlar...

Qoşabulağa köçürülür. Onların bir hissəsi sonralar Qayabaşı kəndinə köçür.

1932-ci ildə tez-tələsik rayonun inzibati-ərazi bölgüsünə baxılır. Otlar və yaylaqlar Qırxbulaq kəndinin, boş qalmış Kefli kəndi, əkin sahələri ilə birlikdə, Basarkeçər kəndinin ərazisi sayılır və kolxoz təşkil olunur. Kürdlərin öz doğma yerlərinə gedib-gəlmək, yaylağa çıxmaq, əkin sahələrindən istifadə etmək arzuları boşa çıxır. Yenə şikayət etsələr də bir nəticə hasil olmur... Kürdlər Qoşabulaqda azərbaycanlılarla birlikdə kolxoz quruculuğunun eybəcərliklərini, 1937-ci ilin repressiyalarını, 1941-45-ci illərin müharibə dəhşətlərini, 1944-cü ilin, 1948-1953-cü illərin sürgün faciələrini, 1960-1980-ci illərdə ermənilərin millətçilik paranozasını yaşayırlar... 1980-ci ildə Zaqafqaziya Hərbi Dairəsi Topoqrafiya idarəsindən rayon rəhbərliyinə Kefli kəndi ilə bağlı sorğu gəlir. Rayonun erməni rəhbərliyi belə bir kəndin olmadığı barədə cavab göndərir. Bundan narahat olub ələ həmin il kənddə meliorasiya işlərinə başlanılır, etirazlara baxmayaraq evlərin xarabalıqları yox edilir. Traktorçular qəbiristanlığı dağıtmaqdan imtina edirlər. 1988-ci ildə Dağlıq Qarabağ münafişəsinin alovlanmağa başladığı günlərdə ermənilər əkin-səpin üçün yararsız olan, qəbiristanlıq olan kiçik təpəyə yenidən meliorasiya adı ilə

traktorlar gətirdilər. Bu, əxlaq, etikaya sığan iş deyildi. Kəndin keçmiş sakini, ağsaqqal Əhməd Lətif oğlu hadisə yerinə getdi və erməni vandallara bunun insanlığa sığmayan bir hərəkət olduğunu bildirdi. Traktorlar qəbiristanlıqda olsa da, bir müddət onların səsi gəlmədi. Noyabr ayında traktorların səsi yenidən eşidilməyə başladı. Qaçacaq düşəndə ermənilər artıq qəbiristanlığı dağıtmışdılar. Onlar beləcə bir kəndi yox etdilər. Kefli kəndinin keçmiş sakini olan kürdlərdən həyatda qalanlar Türkiyə, Azərbaycan, Rusiya, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan kimi ölkələrə səpələndilər. Bir kəndlə birlikdə oradakı xalq, onun dili, adət-ənənəsi, həyat tərzini də məhv oldu.

Sullivan: ABD ile İsrail kritik bir kavşakta!

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan, İsrail'e gerçekleştirdiği resmi ziyarette, ülkesi ile İsrail'in çeşitli güvenlik meselelerinde kritik bir kavşakta oluğuna vurgu yaptı. ABD heyetinin ziyaretine ilişkin İsrail Başbakanlık Ofisinden yapılan yazılı açıklamada, Başbakan Naftali Bennett ile Sullivan'ın Batı Kudüs'teki görüşme öncesi düzenledikleri basın toplantısının ayrıntılarına yer verildi.

Sullivan buradaki açıklamalarında şu ifadelerle yer verdi: "ABD ile İsrail, her iki ülke için de çok çeşitli güvenlik meselelerinde kritik bir kavşakta. Birlikte oturup ortak bir strateji ve bakış açısı geliştirmemiz, ülkelerimizin çıkarlarını temelden güvence altına alacak bir yol bulmamız çok önemli."

Sullivan açıklamasında, ABD Başkanı Joe Biden'in kendisini İran ve diğer güvenlik meselelerine yaklaşımlarında koordinasyon ve iş birliği yapılması için "Noel'den hemen önce" İsrail'e gönderdiğini vurgulayarak, "Ülkelerimizin üzerine inşa edildiği değerler gibi bu çıkarların derinden paylaşıldığına ve derinden hissedildiğine inanıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

"ABD ile ilişkilerimiz her zamankinden daha güçlü"

Ayrıca basın toplantısında konuşan İsrail Başbakanı Bennet ise, "Benim hükümetim ile Biden yönetimindeki ABD arasındaki ilişkilerin her zamankinden çok daha güçlü olduğunu söylemek istiyorum" ifadesini kullandı.

Ayrıca İsrail Başbakanı Bennett açıklamalarında, "Bu kadar güçlü olmak ve bu anlamlı dostluğa sahip olmak, karşılaştığımız tüm ortak zorluklar hakkında açıkça konuşabileceğimiz anlamına geliyor ve yapacağımız şey bu" dedi.

PeyamaKurd

Özerk Yönetim'den çözüm için Afrin, Serekaniye ve Gre Spi talebi!

Rojava Özerk Yönetimi Yürütme Meclisi Eş Başkan Yardımcısı Bedran Çiya Kurd, Şam rejimi ile kapsamlı bir diyalogun gerekliliğine değinerek, Türkiye destekli Suriye Milli Ordusu (SMO) militanlarının kontrolünde olan Afrin, Serekaniye ve Grespi'ye dikkat çekti.

Şarkul Avsat'a özel bir demeç veren Kurd, Şam'ın askeri seçeneğe bağlı kalarak krizden önceki gerçekliğe dönmeye çalışıldığını ve mevcut gerçekliğe dokunan ve Suriye toplumunun gereksinimlerini karşılayan pratik adımlar atmadan kendi standartları ve kriterlerine göre bir diyalog dayatmak istediğini ifade etti.

Diyalogun Suriye'deki tüm taraflar için bir çözüm olduğunu ifade eden Kurd, işgal altındaki tüm bölgelerin restore edilmesini talep ederek yerinden edilmişlerin geri dönüşünün gerekliliğine vurgu yaptı. Halep'in kuzey kırsalındaki Kürtlerin çoğunlukta olduğu Afrin kentinin kurtarılmasının yanı sıra Haseke'deki Serekaniye (Rasulayn) ve GreSpi (Tel Abyad) bölgelerinin restore edilmesi çağrısında bulundu.

Bu taleplerin, gelecekteki herhangi bir diyalog veya anlaşmanın öncelikleri arasında olduğuna vurgu yapan Kurd, "Bu sağlanmadan hiçbir anlaşma yapılamaz. Rojava'dakin tüm bölgeleri, diğeri olmadan herhangi biri üzerinde anlaşmaya varılmayacak entegre bir dosyadır" dedi.

Diyalogların tamamlanmasının, kapsamlı bir anlaşmaya ve tüm tarafları memnun edecek bir siyasi çözüme varılmasının, 'Özerk Yönetim'in de hedeflediği, Türkiye başta olmak üzere tüm dış güçlerin Suriye'den çekilmesinin önünü açacağına işaret etti.

Öte yandan Kürt lider, Şam ile Özerk Yönetim arasındaki müzakerelerin askıya alındığına ve bir ilerleme kaydedilmediğine dikkati çekti.

PeyamaKurd

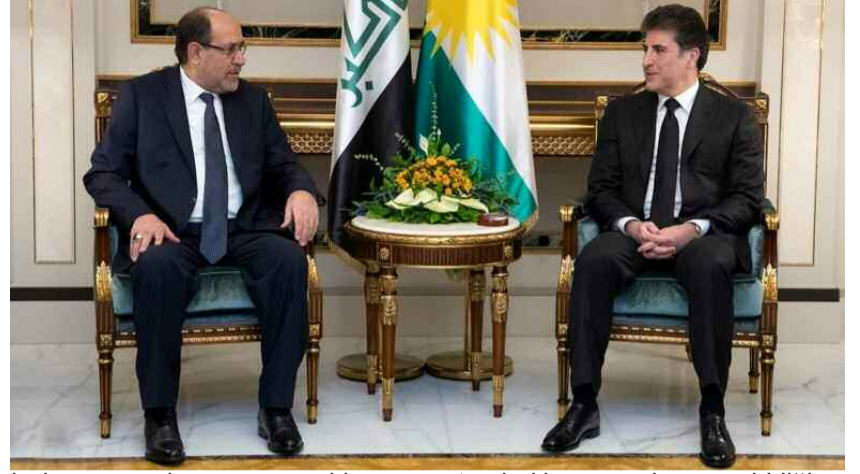
"Kürdistan hiçbir zaman sorunların bir parçası olmayacak"

Nuri el-Maliki'yi kabul eden Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani, Kürdistan Bölgesi'nin hiçbir zaman sorunların bir parçası olmayacağını dile getirdi.

Başkent Erbil'i ziyaret eden Eski Irak Başbakanı ve Kanun Devleti Koalisyonu Başkanı Nuri el-Maliki başkanlığındaki Koordinasyon Çerçevesi heyeti, Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani tarafından kabul edildi.

Kürdistan Bölgesi'nin hiçbir zaman sorunların bir parçası olmayacağını kaydedilen görüşmede Kürdistan Bölgesi Başkanı Neçirvan Barzani, Kürdistan Bölgesi'nin sorunların çözümüne ve Iraklı taraflar arasında gerçek ortaklığa ulaşılması için yardımcı faktör rolünü sürdüreceğini dile getirdi.

Taraflar yapılan görüşmede, Irak'taki siyasi gelişmelerin yanı sıra 10 Ekim'de yapılan seçim-

lerin sonuçları ve açıklanan sonuçlara yapılan itirazları değerlendirdi.

Kürdistan Bölgesi Başkanlığı'ndan görüşmeye dair yapılan açıklamada, tarafların seçim sonuçlarına yönelik itirazlarıyla birlikte ülkenin durumunu göz önünde bulundurmaları ve ülkenin geleceğini düşünerek hareket

etmeleri hususunda görüş birliğine vardığı belirtildi. Görüşmede, sorunların çözümü için ortak bir anlayışa varılması gerektiği kaydedilerek, vatandaşların taleplerine cevap verecek bir hükümetin kurulması için çalışılması ve kurulacak hükümetin ülkenin istikrarını koruması gerektiği vurgulandı. **PeyamaKurd**

"Diyarbakır'da 958 esnaf kepenk kapattı"

Faizler yüzde 22 iken, bankaların yüzde 8.5'le esnafa verdiği hazine destekli kredinin faizi, Merkez Bankası 8 puan indirmeye gitmesine rağmen halen yüzde 8.5. Diyarbakır'da yükselen kura karşı yeterli desteği alamayan 958 esnaf kepenk kapattı. Merkez Bankası'nın beşinci kez müdahale ederek yüzde 14'e çektiği faiz oranlarına rağmen döviz ve altındaki dalgalanma sürüyor. Kentteki sanayicilerin yanı sıra son bir yıldır pandemi ile boğuşan küçük esnafın durumunda da tablo vahim. Pandeminin üstüne yaz aylarından beri durdurulamayan dolar ve euro artışı da eklenince kendi yağında kavrulan küçük esnaf iflasın eşiğine geldi. Diyarbakır Esnaf ve Sanatkarlar Odası (DESOB) verilerine göre, son bir yılda kentte yüzde 60'ı

hizmet sektöründe olmak üzere 958 esnaf kepenk kapattı. Yaz aylarından beri de yüksek enflasyonla baş edemeyen 20 fırın kapısına kilit vurdu. Zamana yayılan devalüasyon' Tigris Haber'den Gönül Morkoç'a konuşan DESOB Başkanı Alican Ebedinoğlu, koronavirüs salgınında hizmet sektörünün aylarca kapalı kaldığını bu nedenle ciddi yaralar aldığına işaret etti. Sorunların halen devam ettiğini belirten Ebedinoğlu, "Son iki aydır fiili olarak zamana yayılan bir devalüasyon söz konusu. Birçok sektör bundan etkileniyor. Dövizin yükselmesiyle birlikte bir çok insan sadece temel gıda ihtiyaçlarını gideriyor. Son iki aydır 20 fırın kapandı" dedi. Diyarbakır ve diğer bölge illerinde esnaf ve sanatkarın istihdamın bel kemiği olduğunu

belirten Ebedinoğlu, hükümetin bunu düşünerek, kalıcı adımlar atmasını istedi. Ebedinoğlu, özel bankaların sanayicilerde olduğu gibi esnafa da yüzde 20 ile 27 faizle kredi kullandığını söyledi. Esnaf kredisi düşmedi Ebedinoğlu, Merkez Bankası'nın faizleri yüzde 14 çekmesine rağmen, özel bankaların geçmiş yıllarda yüzde 8.5 ile aldıkları hazine destekli esnaf kredisi faizinde indirmeye gitmediğini ifade etti. "Faizler yüzde 22 iken de yüzde 8.5'tan alıyorduk" diyen Ebedinoğlu şöyle devam etti: "Esnaf kredisinde faizler yüzde 8.5 iken Merkez Bankası faizleri yüzde 22 idi. Şuan Merkez Bankası faizi yüzde 14, esnaf kredisi halen 8.5. İndirilen faize göre, 5.5'e inmesi gerekiyordu. Esnaf kredisi olmasaydı şuan binlerce insan işyerinin kapatırdı. Piyasanın ayakta kalması için kredi şart. Şuan ki dalga süreci ancak krediler rahat atlatır. Bankalar Birliği üzerinden faiz denetimi gerekiyor. Keyfiyete göre bankaların faiz belirlemesi, istihdamı zora sokacaktır" dedi. Ebedinoğlu, hükümetin esnaf ve sanatkarı desteklemesi durumunda 2022'nin başında işten çıkarmaların hızlanacağı uyarısında bulundu. **rupelanu.org**

Rusya: Türkiye ilk fırsatta askerlerinin Suriye'den ayrılacağını beyan etti

Rusya'nın Suriye Özel Temsilcisi Lavrentyev, Türk temsilcilerin Rus tarafına, ilk fırsat oluştuğunda askerlerinin Suriye'den ayrılacağına dair güvence verdiklerini dile getirdi.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Suriye Özel Temsilcisi Aleksandr Lavrentyev, Kazakistan'ın başkenti Nursultan'da yapılan Astana formatındaki Suriye konulu görüşmeler sonunda düzenlenen basın toplantısında gazetecilere açıklamalarda bulundu. Lavrentyev, görüşmelere katılan Türk temsilcilerin Rus tarafına, ilk fırsat oluştuğunda askerlerinin Suriye'den ayrılacağına dair güvence verdiklerini ifade etti. Rus diplomat, "Türk ortaklarımız sürekli olarak Suriye'nin toprak bütünlüğünden, Suriye'nin birliğinden, bağımsız-

zlığından yana olduklarını, orada geçici olarak bulduklarını ve imkanlar el verdiğinde oradan ayrılacaklarını beyan ediyor, vurguluyor" dedi. **PeyamaKurd**

Erbil'den Bağdat'ın ayırdığı bütçeye tepki: Kabul etmeyeceğiz

Irak Bakanlar Kurulu'nun başkentteki sel felaketi nedeniyle ayırdığı bütçeye tepki gösteren Erbil Valisi Omed Xoşnaw, "Bu para beklentilerimizi karşılamıyor. Bu miktarı kabul etmeyeceğiz" ifadesini kullandı.

Kürdistan Bölgesi bütçesine dair Irak Başbakanı Mustafa Kazimi'nin ofisinden yapılan açıklamaya göre Irak Bakanlar Kurulu, Erbil'deki sel felaketiyle mücadele kapsamında Kürdistan Bölgesi'ne 2 milyar dinar tashih ettiğini duyurdu.

Erbil Valisi Omed Xoşnaw,

Irak hükümetinin aldığı kararlarla ilgili açıklamada bulunarak, sel felaketinde can kayıplarının yanı sıra çok sayıda maddi hasarın oluştuğuna vurgu yaptı.

"Kesilen ödeneğin Erbil'e ulaştırılması gerekir"

Vali Xoşnaw açıklamasında, söz konusu hasarın maliyetinin 21 milyar dinar olduğunu dile getirerek, bu durumu yasal olarak bunu hükümete sorduklarını ifade etti.

Erbil Valisi konuşmalarında, Kürdistan Bölgesi bütçesinden her ay kesilen afet ve acil durum-

lar ödeneğinin Erbil'e ulaştırılması gerektiğini vurguladı.

Bütçeye tepki gösteren Xoşnaw, "Irak Bakanlar Kurulu toplantısında, şehrimizde meydana gelen doğal afetin yol çattığı büyük zarar karşısında Erbil'e sadece 2 milyar dinar gönderilmesine karar verildi. Bu, beklentilerimizin düzeyinde bir miktar değildir" sözlerine yer verdi.

"Bağdat'ın gönderdiği miktarı kabul etmeyeceğiz"

Vali Xoşnaw, miktarın yapılan anlaşmalara da aykırı olduğunu belirterek, bu miktarı kabul etmeyeceklerini dile getirdi.

Ayrıca açıklamalarında bu isteklerinin yasal hakları olduğunu dile getiren Erbil Valisi Omed Xoşnaw, Irak Bakanlar Kurulu'nu kararlarını yeniden gözden geçirme çağrısında bulundu.

Öte yandan Vali Xoşnaw açıklamasının devamında, "Yasal olarak belirtilen miktarın şimdi ihtiyacımız olduğu anda bize iade edilmesi gerekir" değerlendirmesinde bulundu. **PeyamaKurd**

Rusya'dan Şam'a ilişkin Rojava açıklaması: Kürtler kararlı olmalı

Rus RT televizyon kanalına gündeme ilişkin açıklamalarda bulunan Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, Rojava'daki Kürt güçlerinin Şam ile diyalog konusunda net karar vermesi gerektiğini söyledi.

Sergey Lavrov, Rusya'nın ABD ve NATO'ya çeşitli güvenlik garantileriyle ilgili teklifleri içeren 2 anlaşma taslağı ilettiğini aktararak, Kremlin Dış Politika Danışmanı Yuriy Uşakov'un ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan ile 20 Aralık'ta telefon görüşmesi gerçekleştirdiğini dile getirdi.

"ABD'nin Rojava'daki hedefleri oldukça açık"

Rusya Dışişleri Bakanı, ABD askeri birliklerinin Rojava'daki varlığına ilişkin de değerlendirmelerde bulunarak, ABD'nin buradaki hedefinin oldukça açık olduğunu ifade etti.

Rus medyasına yaptığı açıklamada, "Amerikalılar Rojava bölgesinde hidrokarbon kaynaklarını ve tarım arazilerini kontrolleri altına aldıklarını saklamıyor" diyen Lavrov, şu ifadelerle yer verdi:

"Kürt güçlerini mümkün olan her şekilde beslemeye başladılar. Bunu herkes biliyor ve bunun gerçekleştiği bölgeler, Arap kabilelerinin geleneksel ikametgahlarının topraklarını kısmen etkiliyor, bu da bu bölgeye uyum katmıyor. Kürt faktörü ve Kürtler ile Araplar arasındaki ilişkiler dikkate alındığında, Amerikan otoriterlerinin Suriye yönündeki eylemlerinin güvenilirliğine katkı sağlamıyor."

"Kürtler, Şam ile diyalog konusunda kararlı olmalı"

Rojava'da Kürt güçlerinin Şam ile diyalog konusunda net karar vermesi gerektiğine

belirten Lavrov açıklamasında şu değerlendirmede bulundu:

"Hatırlarsanız, eski ABD Başkanı Donald Trump, 'Biz buradan gidiyoruz, Suriye'de yapacak bir şeyimiz yok.' demişti. Böyle olunca Kürtler, Şam ile diyalog konusunda yardımcı olma konusunda bize dahil istekte bulundu.

Birkaç gün sonra Trump yalanlandı ve Pentagon'dan birileri, 'Hayır şimdilik çıkmıyoruz.' dedi. Kürtlerin bu defa Suriye yönetimi ile yine diyalog ilgisi kayboldu. Burada, Amerikalıların nihayetinde oradan gideceğini anlamak lazım." **PeyamaKurd**

Derik'te Kürdistan Özgürlük Partisi'nin ofisine kimliği belirsiz kişilerce saldırı

Rojava'nın Derik şehrinde 20 Aralık 2021 Pazartesi günü çok sayıda kişi Kürdistan Özgürlük Partisi'nin ofisine saldırıda bulundu. Rûdaw'da yer alan haberde, Parti Sekreteri İmad Remezan, yaptığı açıklamada Pazartesi günü Rojava saatiyle 18:00 sıralarında Derik'teki parti binasına kimliği belirsiz 5-6 kişinin saldırdığını söyledi. İmad Remezan, saldırıda ofisin kapılarının kırıldığını, ofis içindeki eşyalara zarar verildiğini ve bazılarının

da götürüldüğünü söyledi. Remezan, saldırganların yüzlerini kapattığını bu nedenle kimliklerinin bilinmediğini söyledi. Parti Sekreteri Remezan, Özerk Bölge Güvenlik Güçlerinin arkadaşlarının telefonlarına el koyduğunu ve fotoğraf çekmelerine izin vermediğini söyledi. İmad Remezan, Asayiş Güçlerinin kendilerine Devrimci Gençlik adlı bir grubun ortaya çıktığını ve bu tür "faaliyetlerde" bulunduğunu söylediğini ifade etti.

AB'den Rusya'ya karşı ABD ve NATO'ya güvenlik taslağı!

Rusya ile Avrupa'nın güvenliğine dair yapılması muhtemel görüşmeler için AB'nin ABD ve NATO ile temasta olacağı ifade edildi.

Konuya dair açıklamada bulunan AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'nın Avrupa'daki güvenlik garantileri hakkında ABD ve NATO'ya yaptığı iki taslak anlaşma metni hakkında konuştu.

Josep Borrell, "Bugün Avrupa'nın güvenliği tehdit altındadır" diyerek, Rusya'nın Ukrayna, Gürcistan ve Moldova gibi ülkelere yönelik tutumu ile Belarus'a verdiği desteğin Avrupa güvenliğini bozduğunu dile getirdi.

AB Yüksek Temsilcisi Borrell, barış için diyalog kurmanın önemine değinerek şu ifadelerle yer verdi:

"Avrupa'nın güvenliğiyle ilgili herhangi bir görüşme kapsayıcı olmalı ve tüm paydaşların çıkarlarını ve endişelerini dikkate almalıdır.

AB, Rusya ile Avrupa'nın güvenliği hakkında yapılacak herhangi bir olası görüşmede çıkarlarının temsil edilmesini sağlamak için hem ABD hem de NATO ile temasta olacaktır.

Rusya'nın geçen hafta Avrupa güvenliği hakkında sunduğu taslak anlaşmalara karşılık NATO'nun NATO-Rusya Konseyi'ni toplama önerisinde bulunması önemli bir adımdır.

NATO, Avrupa'da güvenliğin garanti altına alınmasında kilit role sahiptir. AB, kıtamızdaki bugünkü güvenlik durumu konusunda müttefiklerin yanı sıra ortaklarıyla çalışmayı beklemektedir." **PeyamaKurd**

Uluslararası Koalisyon: Peşmerge'ye desteğimiz artacak

Uluslararası Koalisyon bünyesindeki kıdemli askeri danışmanlar, gelecek yıl Peşmerge'ye desteklerinin artacağını bildirdi. Peşmerge Bakanlığı Savunma Konseyi, Uluslararası Koalisyon güçlerinin Irak ve Kürdistan Bölgesi'ndeki kıdemli danışmanlarıyla toplantı gerçek-

leşti. Peşmerge Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, toplantıda Peşmerge Bakanlığı'ndaki reformların yanı sıra Uluslararası Koalisyon'un yardımlarının ele alındığı bildirildi. Peşmerge Bakanı Şoreş İsmail'in başkanlığındaki toplantıya Peşmerge Bakan Yardımcısı Serbest Lezgin, Peşmerge Bakanlığı Sekreteri Cebbar Yaver, Peşmerge Genelkurmay Başkan Yardımcısı, Askeri İstihbarat Başkanı ve Peşmerge Bakanlığı kıdemli danışmanları katıldı. Toplantıda konuşan Peşmerge Bakanı İsmail, bakanlıktaki reform sürecine herkesin destek olması gerektiğini belirtti. Toplantıda İngiltere, Almanya, ABD ve Hollandalı askeri danışmanların reform süreciyle ilgili önerilerini sundukları kaydedilirken, reform sürecinin ilerlemesi için siyasi bir anlaşmaya ihtiyaç duyulduğu vurgulandı. Koalisyon danışmanları, önümüzdeki yıl Peşmerge'ye yardımlarının artacağını bildirdi. Kaynak: Uluslararası Koalisyon: Peşmerge'ye desteğimiz artacak. **rupelanu.org**

Serok Nêçîrvan Barzanî pêşwaziya Balyozê Îranê kir

Nêçîrvan Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya birêz Îrec Mescîdî Balyozê Komara Îslamiya Îran li Iraqê kir.

Li hevdîtîna de peywendiyên Iraq û Herêma Kurdistanê li gel Komara Îslamiya Îranê û pêşxistina warên alfkariyên hevbeş, hengavên dawî ya proseya siyasî li Iraqê û hewlên ji bo pêkanîna hikûmeta nû ya Iraqê, peywendiyên Hewlêr – Bexda û berdewamiya guftûgoya çareserkirina kêşeyên di navbera wan, metirsiyên terorê û êrîş û gefên vê dawiyê ya Da'îşê hate nixandî.

Her du alî hevra bûn li ser girîngiya karkirina ji bo parastina aramiya navçeyê û pêşxistina peywendiyên welatên navçeyê li ser bingeha dostayeti û berjewendiya hevbeş, her wiha tekez li ser pêşxistina peywendiyên Herêma Kurdistan û Komara Îslamiya Îranê kirin.

rojvakurd.com

Parêzgarê Hewlêrê bi daxuyaniyekî nerazîbûn li hember biryara Encûmena Wezîrên Iraqê nîşan da

Parêzgarê Hewlêrê Umêd Xoşnaw nerazîbûna xwe li hember biryara Encûmena Wezîran a Iraqê nîşan da û got: "Ev pere ne di asta hêviyên me de ye."

Ofîsa Serokwezîrê Iraqê Mistefa Kazimî di daxuyaniyekê de ragihandibû, Serokatiya Encûmena Wezîran a Iraqê 2 milyar Dînar ji bo rûbirûbûna lehiyan ji Herêma Kurdistanê re terxan kir.

Li ser vê biryara Encûmena Wezîran a Iraqê, Parêzgarê Hewlêrê di daxuyaniyê de nerazîbûna xwe nîşan da û ragihand, ji bilî zianên canî, zianên madî biqasî 21 milyar Dînar hatin texmînkirin, ji ber wê û wek mafekî me yê yasayî me daxwaz ji Hikûmeta Iraqê kir ku ji budceya karesatan û bûyerên awarte ku mehane ji budceya Herêma Kurdistanê tê birîn, beşa ku mafê Herêma Kurdistanê ye ji me re vegeirîne.

Parêzgarê Hewlêrê got: "Di civîna Encûmena Wezîran a Iraqê Federal de, biryar hat dayîn ku tenê 2 milyar Dînar ji Hewlêrê re were şandin, ev jî li hember ziyana mezin a karesateke xwezayî ya bi ser bajarê me de hatiye, ti carî ne di asta hêviyên me de bû."

Herwiha di daxuyaniyê de hat gotin: "Ev pere ne di asta qebareya zianan de ye, ji ber wê ligel ku em van pereyên ji me re hatiye diyarkirin red dikin û bi ti awayî wernagirin, em bêhêvîbûna xwe ji hevkarîyên Hikûmeta federal a Iraqê nîşan didin û em van pereyan qebûl nakin."

Parêzgarê Hewlêrê got: "Em daxwazê ji Encûmena Wezîran a Iraqê dikin ku biyara xwe ve berçav re derbas bike, ji ber ku tiştê me daxwaza wê kiriye, mafekî me yê yasayî ye û ne em xêrekê daxwaz dikin, ji ber ku mehane bi navê xerciyên siyasî ji budceya Herêma Kurdistanê dihat birîn û niha jî di vê dema ku pêwîstiya me heye, divê ji me re bê vegeandî."

BasNews

Serok Barzanî pêşwazî li Nûrî Malikî kir

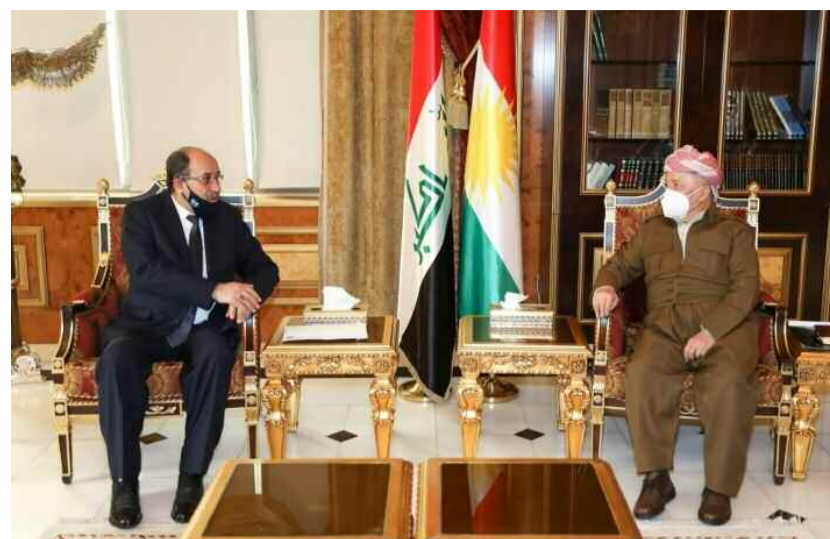
Serok Mesûd Barzanî pêşwazî li şanda Îtara Tensîqî ya Iraqê bi serokatiya Nûrî Malikî kir.

Baregeha Barzanî ragehandiye, Serok Barzanî îro li Selahedîn pêşwazî li şanda Îtara Tensîqî bi serokatiya serokê tifaqa Dewleta Qanûnê, Nûrî Malikî kir.

Di civîna de encamên hilbijartinên berwext yê Iraqê û rewşa siyasî hat axaftin.

Di hevdîtîna de Serok Barzanî û şanda mêvan ronahî xistin ser pêwîstiya pêdaçûna bi rêveberiya Iraqê her wiha hat gotin ku divê ji ezmûnên borî sûd bê wergirtin û pîrensîbên hevbeş, lihevkerin û hevsengiyê di rêveberina welêt de were hesabandin.

Di beşeka din ya hevdîtîna de behsa astengiyên li hember pêşketina Iraqê, xizmetguzarî, gefên terorê,

pirsgirêkên jîngeh û kênavî û daxwaziyan hatin axaftin û hat gotin ku divê xebatên lihev nêzîkbûna aliyên siyasî bo dîtina çareyeka baş bo pirsgirêkan û derbaskirina astengiyên li pêşiya

pêkanîna hikûmeta nû ya Iraqê berdewam bin.

Nûrî Malikî û şanda pê re îro danê sibê bi rêya firokexaneya Hewlêrê gihîştibû Herêma Kurdistanê.

BasNews

Daxûyaniyek ji Partiya Komunist a Kurdistanê

Tevlîbûna Partiya Komunist a Kurdistanê (KKP) a mîtînga "Em nikarin debara xwe bikin" ji aliyê polîsên Amedê ve hat astengkirin.

Em vê helwesta ku hiqûqa xwe jî nas nake, şermezar dikin.

Polîsan, ketina KKP'ê ya li qada mîtînga "Em nikarin debara xwe bikin" ku ji aliyê Konfederasyona Sendîkayên Kedkarên Cemaweriyê (KESK) ve di 18'ê Kanûna 2021'an de li Qada Îstasyonê ya Amedê hat lidarxistin, astengkirin. Wek hincet hat gotin ku "KKP di dosyaya qeyda Partiyên Siyasî ya Serdozgeriya Komarê ya Dadgeha Bilind de (YCB) tune."

Di hevdîtina bi rayedarên KKP'ê re ji bo çareserkirina pirsgirêkê, berpîsîyarên polîsan bi îsrar gotên, "Biryara YCB'ê ye, KKP tune, ÖSP heye" û hwd. helwesta xwe dubare kirin. Dema ku rayedarên KKP'ê gotin, "Wê demê sedema ku we nehişt KKP'ê tevî qada mîtîngê bibe bi nivîskî bidin me" gotin, "Na, em nikarin bidin". Ji ber ku wan baş dizanibû ku nehiştina KKP'ê ya li qada mîtîngê derqanûnî ye.

Wekî diyare ku Partiya Azadî û Sosyalîzmê (ÖSP) di Kongreya Giştî ya Mijdara 2018an de navê xwe guhert û kir KKP. Lijneya Hilbijartinê ya Navçeyê

Çankayê jî ku xebatên kongreyê dişopand, fermana (Mazabata) ku li ser navê KKP'ê hat dayîn jî ji Partiya me re ragihand. Û heta îro em di bin navê KKP'ê de xebatên xwe didomînin. Di van 3 salên dawî de KKP gelek caran beşdarî mîtîngên Amedê bû, daxuyanî da çapemeniyê û belavok belav kirin. Dem bi dem pirsgirêk derdiketin, lê îro cara ewil ketina qada mîtîngê hat astengkirin. Ji ber vê yekê helwesta polîsan a niha keyfî ye. Weke KKP em ê heta dawiyê têkoşîna xwe ya hiqûqî bidomînin.

YCB'ê li Dadgeha Destûra Bingeîn li dijî KKP'ê doz vekir û ev doz dewam dike. Çalakiyên me yê di bin navê KKP'ê de, dema

ku doz berdewam dike qanûniyê û rewa ye. Astengkirina çalakiyên me neqanûnî û keyfî ye.

YCB hem doza girtinê li KKP'ê vedike û hem jî dibêje "KKP tune, ÖSP heye"! Dadkirina partiyeka ku tune ye, bi tevahî tiştêkî pir ecêb e! Her wiha ji ber ku Dadgeha Destûra Bingeîn der barê KKP'ê de biryareke demkî jî nedaye, ji aliyê YCB'ê ve asteng kirin a Kongreyên me yê Navçe, Parêzgeh û ya Giştî cardin neqanûniye.

Eşkere ye ku ev skandala hiqûqî bi giranî ji ber peyva Kurdistan a li ser navê KKP'ê hatiye kirin. Em bang li gelê û partiyên xwe yê siyasî dikin ku li dijî helwesta bêqanûnî û keyfî piştgiriyê bi KKPê re pêk bînin!

rojvakurd.com

Li Efrînê herî kêr 65 mamostayên kurd ji aliyê peyayên Tirkîyê ve ji kar hatine dûrxistin

Rêxistina Mafên Mirovan-Efrîn ragihandiye, ji dema dagîrkirina Efrînê ve heta niha zêdetir ji 65 mamostayên Kurd ji karê xwe hatine dûrxistin.

Zanyariyên ku ji aliyê Rêxistina Mafên Mirovan-Efrîn ve hatine ragihandin, diyar dikin ku ji 18 Adara 2018an ve heta niha, hêzên Tirkîyê û grûpên çekdar bêhtir ji 65 mamostayên Kurd ji karê wan li dibistanên Herêma Efrînê dûr xistine.

Rêxistina Mafên Mirovan-Efrîn daye xuyakirin jî, hejmarek mamostayên Kurd li Efrînê neçar

bûne di jêr serdestiya grûpên çekdar ên girêdayî Tirkîyê de dest ji mamostetiyê berdin.

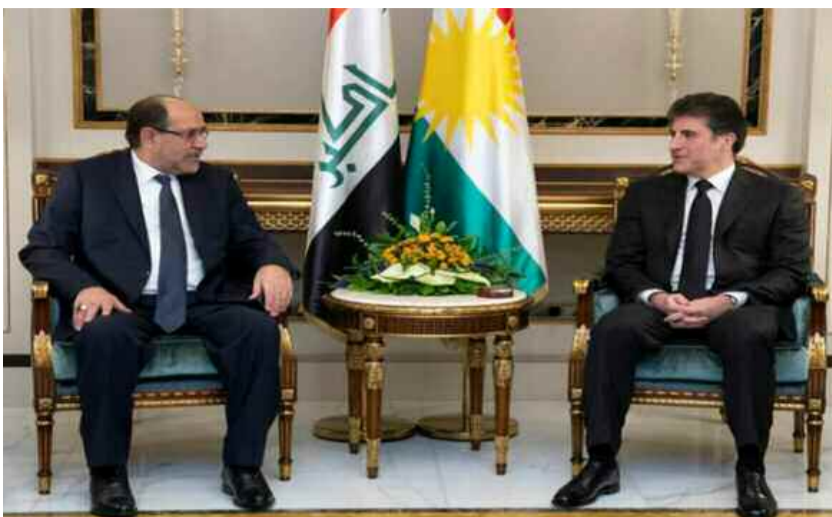
Li gorî heman zanyariyan, hêzên Tirkîyê û grûpên çekdar, li şûna mamostayên Kurd ên xelkên Efrînê, kesên koçberên hawird-ekirî danîne, ku gelek ji wan baw-

ernameyên wan ên fermî jî nînin.

Di heman çarçoveyê de, hêzên Tirkîyê û grûpên çekdar, roja yekşema bihorî, perwerde li dibistana Narîn a Kurdên Êzîdî rawestandin, ew jî bi behaneyê ku ew dibistan hizrên dijberî ola Îslamê belav dike.

BasNews

Serok Nêçîrvan Barzanî û şandekê çarçêweya hemahengiyê, rewşa Iraqê nîrxandin

Serok Nêçîrvan Barzanî di derbarê encamên hilbijartina Encumena Nûnerên Iraqê, dûpat kir ku Iraq rewşeke taybetî heye û Herêma Kurdistanê tu demekê nabê beşek ji kêşeyan, belkû wekî herdem fakereke yarmetîder dibê ji bo çareserkirina rastiyaneya kêşeyan û gihîştina bi hevbeşiyêke rasteqîneya di navbera aliyên Iraqîyan.

Evariya îro çarşem 22.12.2021 birêz Nêçîrvan Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê, pêşwaziya şandekê çarçêweya hemahengiya aliyên Şîîyan ya bi serokayetiya birêz Nûrî El Malikî kir.

Li hevdîtîne de pêşhatên dawî ya rewşa siyasiya Iraqê, hilbijartina 10ê cotmeha derbasbûyî ya Encumena Nûneran û dilgiraniya

wan aliyên ji encamên wê nerazîne, proseya yasayî û peji-randin û tanedana li encamên wê hatin nîrxandin.

Her du alî hevra bûn ku ji bilî nerazîbûn û têbînîyên li ser encama hilbijartinan, rewş û gefên welat berpirsiyariya hevbeş û ewe dixwazê hemû hêz û aliyên Iraqî bi berçav girtina berjew-endiya giştî û paşeroja welat, bigihin têgihîştineke hevbeş ya ji bo çareserkirina kêşeyan û derbaskirina rewşê û damezrandina hikûmetek ku bersîvderê daxwazên welatiyan bê, bikarê rûbirûyê gefên niha û paşerojê ya welat bibê û aramiyê biparêze.

Kêşeyên Hewlêr – Bexda, bernamêya karê şandê û hevdîtîna civînên wan yê li Herêma Kurdistanê, çawayiya reftar kirina li gel rewşê û hewlên çareserkirina kêşeyan, mijarên dinên hevdîtîne bûn.

rojvakurd.com

Ji bo yekgirtina hêzên Pêşmerge îsal pêngavên baş hatine avêtin

Li gorî dîvdeçûneke malpera KDP.info proseya çaksaziyê li Wezareta Pêşmerge îsal qonaxeke baş avêtiye û berpirsekî wê wezaretê jî dibêje, di 6 mehên derbasbûyî de gelek kar ji bo yekgirtina hêzên Pêşmerge hatiye kirin.

Cîgirê Serfermandarê Pêşmerge Lîwa Qareman Kemal ji malpera KDP.info re ragihand: “Çaksazî û rêxistina Pêşmerge berdeyam e û hêzên ku li dervey Wezareta Pêşmerge ne dikevin ser wezaretê. Di 6 mehên derbasbûyî de 4 lîwayên din ên Pêşmerge tevî Wezareta Pêşmerge bûn, ew jî lîwayên 15, 17, 18 û 19 ne. Herwiha 2 lîwa ji hêza 70 û 2 lîwa jî ji yekeya 70 hatine ser Wezareta Pêşmerge.”

Lîwa Qareman Kemal wiha got: “Proseya yekgirtina Pêşmerge û çaksaziyan dê berdeyam be û herdu hêzên 70 û 80 dibêjin em dixwazin bikevin ser Wezareta Pêşmerge.”

Hewlêr-KDP.info

Muxatabê pîrsa Kurd, gelê Kurd bixwe ye

Li Tirkîyê Siyasetmedar Ayhan Bîlgen ku ev bi salan bû di nava Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) de bi awayekî çalak cih digirt, dev ji HDPê berda û hewla avakirina rêxistin an jî partiyeke nû ya siyasî dide. Ayhan Bîlgen da zanîn ku welatî êdî bawerî bi partiyên heyî naînin ber vê çendê wan ev biryar daye. Herwiha Bîlgen diyar kir ku muxatabê pîrsa Kurd gelê Kurd bixwe ye û ew ê bi rêbazeke cuda vê pîrsê çareser bikin.

Parlamentê berê yê HDP û Şaredarê berê yê Qersê Ayhan Bîlgen dest ji HDPê berda. Bîlgen Da xuyakirin, ew dixwaze têkoşîna xwe ya ji bo wekhevî, azadî û aştiyê li cihêkî din berdeyam bike. Ayhan Bîlgen bi daxuyaniyeke nivîskî dawî li endamtiya xwe ya HDPê anî. Bîlgen Da zanîn, ne ji bo berjew-endiyên kesî, lê belê ji bo

daxwazên civakî tevî HDPê bûbû, ji ber heman sedeman jî cuda dibe. Hevserokê berê yê Şaredariya Qersê yê HDPê Ayhan Bilgen ev demeke hem li ser medya civakî hem jî di bernamêyên ku beşdar dibe peyama avakirina tevgerêke siyasî dide.

Siyasetmedar Ayhan Bîlgen sedema avakirina rêxistin an jî partiyeke nû û di nava vê hereketa ku tê avakirin de dê kî cih bigre ji Kurdistan24ê re rave kir.

Ayhan Bîlgen got: “Mixabin îro di nava civakê de nêrîna li dijî partiyên siyasî gellek guherî ye û baweriya ji bo partiyên heyî nemaye. Civatî êdî bawer nake ku ev partiyên heyî kêşeyên civakî çareser bikin. Ji ber vê çendê me nexşerêyek daye pêşiya xwe û çî Platform be, çî rêxistin û însiyatîf çî jî partiyek be em niha nîrxandinên xwe didomînin. Her kesên

ku çareseriya Pîrsa Kurd dixwazin dê di nava vê rêxistinê de bin. Çî netewperest, çî oldar çî çepgir. Di nava vê rêxistinê de ji har aliyên beşdar hene û dê hebin.”

Li gel vê yekê Bîlgen da zanîn ku ji bo çareserkirina pîrsa Kurd muxatb gelê Kurd bixwe û rêbazeke nû ji bo çareseriya vê mijarê ew derkevin rê.

Ayhan Bîlgen dibêje: “Eger kêşeya Kurd heye lazim e ku Kurd bi awayekî çalak di nava çareseriya kêşeyê de cih bigirin. Bêyî ku bibêjin kîjan Kurd, kîjan partî û alîgirê kîjan serok, her kesî ku xwe di nava vê kêşeyê de dibîne hewceye bibe muxatabê vê kêşeyê. Bi ya min her welatiyek muxatabê vê kêşeyê ye. Bi tunehesibandina muxataban kêşe nayê çareserkirin. Ji bo çareseriya kêşeyê em ê rayagiştî ya Tirkîyê û yê ku ne Kurdin jî pêşî qanîh bikin ku cudageriyek, nevekhevî û bêdaletiyek li ser Kurdan heye. Bi vê yekê em ê pîrsa Kurd çareser bikin.”

Ayhan Bîlgen sala 2007 tevî HDPê bû û demên dirêj di HDPê de erkên peyvdariya Partiyê kir. Di hilbijartinên 2019ê de wek namzetê HDPê li Qersê hat hilbijartin û bû şaredarê Qersê, lê piştî demekê Wezareta Navxwe li şûna wî jî qeyum danî. Ayhan Bîlgen hê berê dabû xuyakirin, li Tirkîyê pêwîstî bi zimanekî din û tevgerê din ya siyasî heye.

rojvakurd.com

Deriyê Simalka bê girtin tiştê li bazarê namîne

Deriyê sînorî yê Pêşabûr-Sêmalka di navbera Rojava û Başûrê Kurdistanê, bi temamî hatiye girtin û ev yek bandoreke gelek li ser jiyana xelkê dike. Bazirganek dibêje, “dibe ku piştî mehekê tiştê li bazarê nemîne.”

Deriyê Welîd yê bazirganiyê jî ku 10 kîlometre dikeve başûrê deriyê Sêmalka û rojane ji 100 heta 200 barhilgirên kelûpelan tê re derbas dibûn, girtî ye û hêdî hêdî kelûpel jî bazarê qût dibin.

Heda Ibrahim, welatî, dibêje, “Şekir tune, bi carekê tune, me li bazarê nedîtiye.”

Li gor amarên Lijneya Şopandina Bazirgan, li Cezîra Rojavayê Kurdistanê 250 bazirgan hene ku kelûpelên xwe ji Başûrê Kurdistanê tînin û niha rawestiyane. Ew pêşbînî dikin heya mehekê bazarên deverê bikaribin xwarinê ji welatiyan re dabîn bikin, lê jê wê û pêve wê depo vala bibin.

Macid Ebdê, Serokê Lijneya Şopandina Bazirgan, diyar dike, “Ziyaneke mezin digihije xelkê. Eger derî girtî be ne tenê xwarin, xwarina rojane ku xelk li ser dijîn, dibe ku piştî mehekê tiştê li bazarê nemîne.”

Ji sedî 70 xwarin û vexwarin, madeyên lêkirinê û hesin, perçeyên pîşesazî û mekanîk, kelûpelên nav malê û beşek ji dermanan ên li Rojavayê Kurdistanê, ji Başûrê Kurdistanê derbas dibin. Lê 15 vê mehê ji ber êrîşa grûpa Ciwanên Şoreşger bo ser derî, rêveberiya Pêşabûr biryara girtina derî da. Di demekê de ku Rêveberiya Xweser wê êrîşê wek “çalakiyeke rewşa” dibîne, heta niha ti hewlên diplomatîk ji bo asayîkirina peywendiyên nehatine dayîn.

rojvakurd.com

Li ser gendeliyê fermana girtina qaymeqamê Mûsilê hatiye dayîn lê haya wî jê nîne!

Li ser gendeliyê fermana girtina qaymeqamê Mûsilê hatiye dayîn lê haya wî jê nîne! Medyaya Iraqî ragehandiye, li ser gendeliyê du caran fermana girtina qaymeqamê Mûsilê Zuhêr Eirecî hatiye dayîn. Demekî beriya niha kesekî bertîl dabû qaymeqamê Mûsilê û wî jî ev yek îtiraf kiribû. Zuhêr Eirecî ji malpera Iraqî ya şefeq newsê re gotiye, haya wî ji fermana girtinê nîne lê ewê li ser daxwaza desteya destpakiya Iraqê roja yekşema bê biçê dadgehê.

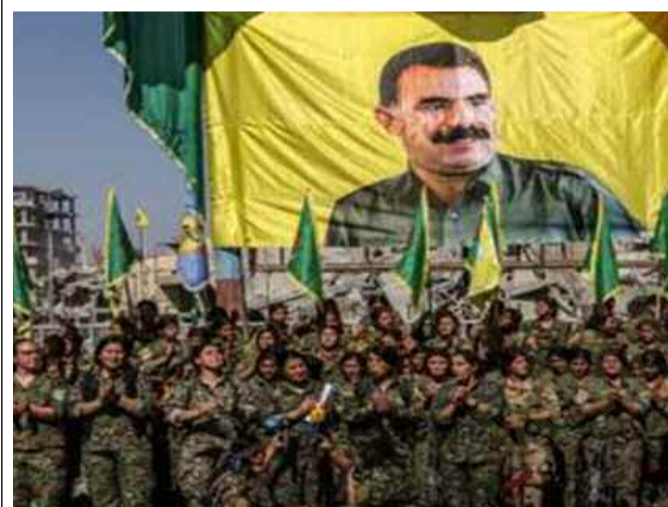
BasNews

HDP dest bi hevdîtinan li gel partiyên opozîsyonê dike

Li Tirkîyê Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) ji bo nexşerêya hilbijartineke pêşwext diyar bikin û pêşniyarên xwe rabe partiyên opozîsyonê bikin, dest bi hevdîtinên li gel partiyên opozîsyonê dike. Hevserokê HDPê Mîthat Sancar di komcivîna partiya xwe de bang li partiyên opozîsyona Tirkîyê kir û got, li pêşiya wan hilbijartinek heye lê belê ew nizanên dê çî çax ev hilbijartin pêk bê. Ji ber vê çendê hevserokên HDPê Mîthat Sancar û Pervîn Buldan 22ê Berfanbarê serdana partiya oldar Saadetê dikin û hefteya bê jî ew ê serdana Partiya DEVA, partiya Gelecek û CHPê bikin û ew ê pêşniyarên xwe yê derbarê hilbijartineke pêşwext de rabe bikin. Herwiha çend roj beriya niha jî Hevserokê HDPê Mîthat Sancar bi daxuyaniyê çape-menyê bang li hemû partiyên muxalefetê kiribû ku pêşniyaznameyê hevpar rabe parlamentoya Tirkîyê bikin, da ku hilbijartineke pêşwext bê kirin. rupelanu.com

PKK û HSD malbatên Pêşmergeyên Roj bi dersorkirinê tehdit dikin!

Aktîvîstekî Rojavayê Kurdistanê ragehand, çekdarên PKKê gefê li malbatên pêşmergeyên Roj Dixon ku eger zarokên wan dest ji pêşmergeyê bernedîn dê wan ji Rojava derxînin!

Aktîvîstê kurd û hiqûqzan li Rojavayê Kurdistanê, Mehmûd Elo ji BasNewsê re got, îstixbarata HSDê ku di destê çekdarên PKKê de ye, li bajarê Kobanê gazî malbatên pêşmergeyên Roj kiriyê û ji wan re gotiyê, fişarê bixin ser zarokên xwe bila dest ji pêşmergeyê berdin û tevî HSDê bibin.

Wan çekdaran gef li wan malbatan xwarine û gotine, eger zarokên wan dest ji pêşmergeyê berdin dê wan ji Rojava derxînin!

Ev cara yekê nîne PKK gefên bi vî rengî li malbatên pêşmergeyan dixwe, çimkî heta niha çendî caran ev tişt kirine.

ENKS beriya niha bi tundî ew reftarên PKKê şermezar kiribû û ragehandibû, PYD û PKK mîna rêjîmên dictator yê cîhanê reftar dikin û wan neçar dikin li dijî zarokên xwe bipeyîvin.

ENKSê dabû zanîn, PKK malbatên pêşmergeyan tehdîd dike ku eger zarokên xwe ji nav pêşmergeyên Roj dernexin, dê wan sirgûn bikin û bikujin.

Pêşmergeyên Roj ji keç û xortên kurd yê Rojavayê Kurdistanê pêk tê ku bi neçarî û ji ber zilma PKKê li Herêma Kurdistanê bicîh bûne. Pêşmergeyên Roj di şerê DAIŞê de rolek mezin list û gelek şehîd û qurbanî da. rojevakurd.com

Li rojhilata Kurdistanê Girtiyek siyasî hate idam kirin

Li girtîgeha navendî ya Sine ya li Rojhilatê Kurdistanê girtiyê siyasî yê Kurd Heyder Qurbanî hate îdamkirin, birayê wî Hesên Qurbanî, di derbarê dardekirina birayê xwe de daxuyaniyek da dengê Amerîkayê. Hesên Qurbanî dibêje ku, rayedarên dadgeh û girtîgehê ji wan re gotine ku Heyder Qurbanî nayê îdamkirin û wenêrîn bo dosyeya wî tê kirin, lê duhê dema em li bendê encama wenêrînê bûn, ji me re gotin

ku hatiye îdamkirin.

Hesên Qurbanî herwiha eşkere kiriyê ku hem rejîm û him jî dadgeh baş dizanîn ku Heyder ne kesek kuştîye û ne jî çek daye ser milê xwe, lê dîsa jî biryara îdam kirinê cîhbicîh kirin.

Weke tê zanîn Heyder Qurbanî di sala 2016an de hatibû girtin û duhê li girtîgeha navendî ya Sineyê hatibû darvekirin û dema veşartina cenazeyê wî jî xwepîşandên gelek mezin hatin kirin û Rojhilatîyan di merasîmê

Heyder Qurbanî

de diroşmeyên şehîd namirin, qatîl rejîm û çend diroşmeyên din dijî rejîma Îranê gotin. rojevakurd.com

Li Hewlêr grubek endamên DAIŞê hatin girtin

Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê destserkirina grûpeke DAIŞê li Hewlêrê ragihand û got, "Rêveberiya Giştî ya Dije Terora Kurdistanê, li Hewlêrê grûpa `wîlayeta şîmal Bexda ya ser bi rêxistina terorîstî ya DAIŞê destser kir. Ev grûp ji

grûpeke emnî pêk dihat û li Hewlêrê ev demek e mijûlî avakirina mefrezeyekê û dabînkirina kesên xwekuj bû ji bo wê mefrezeyê û karîbûn 3 kesên ji bo êrişên xwekujî peyda bikin."

`Çek û kelûpelên serbazî dişandin Bexdayê`

Di beşeke din a daxuyaniyê de hatiye, "Yek ji kiryarên terorîstî yê wê grûpê ew bû, xwekujekî bi navê `Hidayet` yê wê grûpê, roja 19ê Tîrmeha 2021, di roja erefê ya Cejna Qurbanê de li herêma sivîlan a Sedir a li Hewlêrê xwe teqandibû."

Herwiha Encûmena Asayîşe diyar dike, "Vê grûpê çek û pêdawîstiyên serbazî dikirîn û bo Bexdayê dişandin. Plana wan hebû ku di pêşerojê de kiryarên terorîstî yê zêdetir bikin. Lê bi hewl û çavdêriya dezgehên ewlehiyê yê Herêma Kurdistanê, hatin eşkerekirin û endamên wê grûpa terorîst hatin destserkirin." rojevakurd.com

Dezgeha Xêrxwazî ya Şingalê çadirên awareyên çiyayê Şingalê nû dike

Berpirsekî Dezgeha Xêrxwazî ya Barzanî ragehand, ewê tevahiya çadir û xîvetên xelkê Şingalê yê li ser çiyayê Şingalê dimînin, biguherînin û yê nû bidin wan.

Berpirsê ofîsa Dezgeha Xêrxwazî ya Barzanî li Şingalê, Pîr Deyan Ceifer ji BasNewsê re got, bi fermana serokê dezgehê emê çadir û xîvetên kevin yê awareyên çiyayê Şingalê biguherînin û yê nû bidin wan.

Pîr Deyan Ceifer her wiha got, ew çadirên han kevin bûne û çar sal in tê de dimînin. Hejmara wan jî 526 çadir in.

Wî berpirsê Dezgeha Xêrxwazî ya Barzanî da zanîn jî, heta niha derdora 100 çadir hatine guhertin û

got, em li ser guherîna çadiran berdewam in û de tevahiya çadiran nû bikin.

Pîr Deyan Ceifer da xuyakirin, ew piştewaniya cotkarên Şingalê jî dikin û got, me heta niha 20 xaniyên pilastîkî bo cotkarên Şingalê çêkiriyê da ku sîdê lê bibînin. Em li wargeha Bork ya Şingalê jî dibistanekê çêdikin. Niha şagird di çadirê de perwerdê dibînin. Dezgeha Xêrxwazî ya

Barzanî bi alîkariya saziyeka Almanî wê dibistanê çêdike.

Berpirsê ofîsa Dezgeha Xêrxwazî ya Barzanî li Şingalê behsa zarokên bê dê û bavê jî kir û got, pilana me heye em mûçe bidin wan zarokan. Niha rizamendî bo 28 zarokan hatiye dayîn. Em dê wan zarokan jî derman bikin ku ji ber teqîna mîn û bombên DAIŞê birîndar û kêmandam bûne. **BasNews**

Îsmaîl Beşikçi: Weşanxaneyên Kurdî wek Ronesansa Kurdan e

Li Stenbolê rewşenbîr, nivîskar û xwendekarên Kurd bi helkefta çalakiyêke kulturî ya Weşanxaneya Nûbiharê de li hev kom bûn. Di hevdîtina kulturî de bal hat kişandin ser girîngiya rola weşanxaneyên Kurdî bo pêşketina milletê Kurd. Nivîskarên beşdar amaje kirin ji ber ku li Tirkîyeyê bi zimanê zikmakî Kurdî perwerdehî nayê dayîn, weşanxaneyên Kurdî ji bo Kurdan dibistanek e, pêwîst e her Kurd xwedî lê derkevin. Gelek nivîskar, weşanger û xwendekarên Kurd li Fatîha Stenbolê bi helkefta vekirina cihê nû yê weşanxaneya Kurdî Nûbiharê

hatin cem hev. Bi rêya vê hevdîtina edebî behsa girîngiya dam û dezgehên kulturî ên Kurdî li ser çand û zimanê Kurdan hatin kirin. Li gor Rêvebirê Giştî yê Weşanxaneya Nûbiharê Silêman Çevîk ji ber ku li Tirkîyeyê bi zimanê Kurdî perwerdehî nayê dayîn weşanxaneyên Kurdî ji bo Kurdan wek dibistan e. Silêman Çevîk ji K24ê re got: "Li Tirkîyeyê bi zimanê zikmakî Kurdî perwerdehî tune û ev tesîreke xerab li ser zimanê Kurdî dîke û ev bo Kurdan kêşeyek e. Ji ber vê bivê nevé cihê Nûbiharê û cihê weşanxaneyên din ên Kurdî ji bo Kurdan dibin mekteb. Mirov li vir

xwendin û nivîsandinê hîn dibin, piştî hewla nivîsandinê didin dawiya vê proseyê de dibin nivîskar. Gelek kes hene ku bi derfetên xwe û bi rêya kovar, pirtûkan fêrî xwendin û nivîsandinê Kurdî bûne. Loma weşanxaneyên Kurdî ji bo milletê Kurd xwedî girîngiyêke mezin in." Rewşenbîrê navdar ê Tirkîyeyê Îsmaîl Beşikçi jî bal kişand ser girîngiya rola dîrokî ya weşanxaneyên Kurdî. Rewşenbîr Îsmaîl Beşikçi got: "Di proseya azadiya milletê Kurd de roleke mezin a weşanxaneyên heye. Ez weşanxaneyên Kurdî wek Ronesansa Kurdan bi nav dikim. Di proseya guhertin û azadiyê de weşanxaneyên wek Nûbihar, Avesta roleke girîng dileyên. Hêvîdar im weşanxaneyên Kurdî li ser vê rola xwe her berdewam bin û her serkeftî bin." Weşanxaneya Nûbiharê ku di sala 1992an de di şert û mercên zehmet de dest bi kar kiriye heta niha ji zêdeyî 400 pirtûk û 157 hejmar kovara Kurdî li ser çand, dîrok, edebiyata Kurd daye çapkirin û belavkirin. rupelanu.com

Hêzên Amerîkî û Asayîşa Rojavayê Kurdistanê li nav Qamişlo geriyan

Hêzên Amerîkî derbasî nava taxên bajarê Qamişlo yê Rojavayê Kurdistanê bûn û ligel Asayîşa Rojavayê Kurdistanê li nav bajarê geriyan. Serbazên Amerîkî derbasî taxa Cûmayê ya bajarê Qamişlo bûn û nav wê taxê geriyan û bi hejmarek welatiyan re danûstandin kirin. Welatiyê Kurd Dawûd Silêman

ji Rûdawê re dibêje ku divê Amerîkî mafê wan garantî bikin û wan biparêzin, dibêje em serxwebûnê dixwazin. Dawûd Silêman ê 67 salî got: "Em ji Amerîka daxwazin li bakur rojhilatî sûriyê mafê Kurdan û mafê Ereban û yê tevaya xelkê bidin, ne ji wan ba dê ziyaneke mezintir gihaba me." Bi çar otomobîlên

serbazî, leşkerên Amerîkî yên ku di çarçoveya Hevpeymanîya Navdewletî de li navçeyê ne ji serbazgeha Rimêlan berê xwe dan Qamişlo û bi Asayîşa Rojavayê Kurdistanê re dewriyek hevbeş encam dan. Serbazekî Amerîkî jî got: "Ev serdaneke kurt e, serdana me ya bê dê dirêjtir be û em dê serdana navenda asayîşê bikin, daku em rewşa ewlekariyê bişopînin û pêşatên devê bibînin." Yek ji rêveberên Asayîşa Qamişlo Şiyar Qamişlo jî got: "Serbazên Amerîkî bi serdan hatine devê daku jiyana xelkê û gefên Tirkîyê bibînin." Beriya niha gelek caran dewriyên Amerîkî di nava Qamişlo de hatine encamdan, lê ev cara yekê ye bi asayîşê re û di nava kolanan de, peya dimeşin. rupelanu.com

PKK û HSD dîsa gefa dersînorkirinê ji malbatên pêşmergêyan Roj dixwin

Aktîvistekî Rojavayê Kurdistanê ragehand, çekdarên PKKê gefê li malbatên pêşmergêyan Roj Dixon ku eger zarokên wan dest ji pêşmergetiyê bernedin dê wan ji Rojava derxînin!

Aktîvistê kurd û hiqûqzan li Rojavayê Kurdistanê, Mehmûd Elo ji BasNewsê re got, îstixbarata HSDê ku di destê çekdarên PKKê de ye, li bajarê Kobanê gazî mal-

batên pêşmergêyan Roj kiriye û ji wan re gotiye, fişarê bixin ser zarokên xwe bila dest ji pêşmergetiyê berdin û tevî HSDê bibin. Wan çekdaran gef li wan malbatan xwarine û gotine, eger zarokên wan dest ji pêşmergetiyê berdin dê wan ji Rojava derxînin!

Ev cara yekê nîne PKK gefên bi vî rengî li malbatên pêşmergêyan dixwe, çimkî heta niha çendî caran ev tişt kirine. ENKS beriya niha bi tundî ew reftarên PKKê şermezar kiribû û ragehandibû, PYD û PKK mîna rêjîmên dictator yên cihanê reftar dikin û wan neçar dikin li dijî zarokên xwe bipeyîvin. ENKSê dabû zanîn, PKK malbatên pêşmergêyan tehdîd dîke ku eger zarokên xwe ji nav pêşmergêyan Roj demexin, dê wan sirgûn bikin û bikujin. Pêşmergêyan Roj ji keç û xortên kurd yên Rojavayê Kurdistanê pêk tê ku bi neçarî û ji ber zîlma PKKê li Herêma Kurdistanê bicîh bûne. Pêşmergêyan Roj di şerê DAIŞê de rolek mezin list û gelek şehîd û qurbanî da. BasNews

Divê PDK û YNK yek helwest bin

Şanda PDKê duh li Silêmaniyê li gel Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê (YNK) civiya, piştî civînê Sekreterê Polîtbiuroya PDKê Fazil Mîranî da xuyakirin ku; Herêma Kurdistanê ji aliyê erdnîgarî ve, ketiyê herêmeke mijawî ku Rojhilata Navîn e, ji ber wê û ji bo xwe, dîrok û erdnîgariya xwe biparêzin, divê PDK û YNKê û partiyên din jî yekhelwest bin.

Fazil Mîranî dibêje: Me bi YNKê re civîneke baş kir û me guftûgo li ser pîrsa destûra Herêma Kurdistanê, awayê hikumraniyê, çawaniya serederiya li gel Bexdayê û Komîsyon û hîlbijartinan kirin.

Mîranî got ku, PDK û YNKê çend komîteyan pêk tînin û piştî careke din bi hev re dicivin û got: "Bi nêrîna min, pêwîst e PDK û YNKê zû zû bi hev re bicivin."

Sekreterê Polîtbiuroya PDKê got jî: "PDKê li gel wê yekê ye ku hîlbijartinên Parlamentoya Kurdistanê di dema xwe ya diyarkirî de bê kirin." rojevakurd.com

Iraq tixûbê xwe û Suriye asê dîke

Iraq ji bo rê li terorîstên DAIŞê bigre tixûbê navbera xwe û Suriye asê dîke û dîwarekî yê ewlehiyê çêdîke. Di vê derbarê de berdevkê artêşa Iraqê Yahya Resul da xuyakirin ku, ev demeke hikûmeta Iraqê bo pêşî girtin ji hatina terorîstên DIŞê bo nava axa Iraqê dest bi çê kirina dîwarekî ewlekarî li ser tixûbê navbera Iraq û Sûriyeyê de kiriye.

Resul daxuyakirin ku, heta niha % 80 avakirina dîwarekî ewlekariyê xilas kirine û di demê nêzik de karê mayî jî temam dikin. Iraq bi vê yekê ewlekariya tixûbê navbera xwe û Suriye de baştir dîke. rojevakurd.com

Parlamentoya Kurdistanê li ser lehiya Hewlêrê dicive

Parlamentoya Kurdistanê dicive, yek ji mijarên rojê civînê jî lehiya Hewlêrê ye.

Parlamentoya Kurdistanê îro demjimêr 10.30 dicive.

Di civînê de komîsyona bajarvaniyê raportekê li ser lehiya Hewlêrê pêşkêş dîke, paşê endamên parlamentoyê li ser wê gotûbêj dikin.

Di lehiya herî dawî ya Hewlêrê de, 12 kesan canê xwe ji dest dan û ziyaneke mezin jî gihîşt welatiyan. BasNews

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev **a**ve.
Bu nêdir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

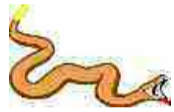
diran

Ev çîye? Ev dir**a**ne.
Bu nêdir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev **a**gire.
Bu nêdir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev mar**e**.
Bu nêdir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev **b**izine.
Bu nêdir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çîye? Ev **b**alone.
Bu nêdir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev **b**acane.
Bu nêdir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev otomob**i**le.
Bu nêdir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çîye? Ev ta**C**e.
Bu nêdir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

Canî

Ev çîye? Ev **C**anîe.
Bu nêdir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cûcîk

Ev çîye# Ev **C**ûcîke.
Bu nêdir? Bu cücədir.
Что это? Это цыплёнок.
What is it? It is a chicken.

finCan

Ev çîye# Ev fin**C**ane.
Bu nêdir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup

Çç

çav

Ev çîye? Ev **ç**ave.
Bu nêdir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çîye? Ev **ç**êleke.
Bu nêdir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

çaynîk

Ev çîye? Ev **ç**aynîke.
Bu nêdir? Bu çaynikdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

çakûç

Ev çîye? Ev **ç**akûçe.
Bu nêdir? Bu çakicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

Dd

defter

Ev çîye? Ev **d**eftere.
Bu nêdir? Bu dəftərdır.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev **d**are.
Bu nêdir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

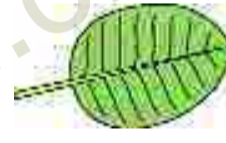
Ev çîye? Ev **d**este.
Bu nêdir? Bu əldır.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev **d**ile.
Bu nêdir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ee

belg

Ev çîye? Ev **e**lge.
Bu nêdir? Bu yapraqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev **e**loke.
Bu nêdir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

ker

Ev çîye? Ev **e**re.
Bu nêdir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev **e**beşe.
Bu nêdir? Bu qarpızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

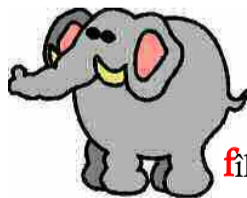
Ev çîye? Ev **ê**lege.
Bu nêdir? Bu jiletidir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev **h**êke.
Bu nêdir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff

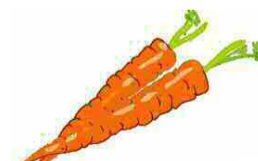
fîl

Ev çîye? Ev **f**ile.
Bu nêdir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an ele-foant.

fîrok

Ev çîye? Ev **f**iroke.
Bu nêdir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

gizêr

Ev çîye? Ev **g**izêre.
Bu nêdir? Bu kökdır.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carrot.

gêzî

Ev çîye? Ev **g**êziye.
Bu nêdir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a broom.

pê

Ev çîye? Ev **p**êye.
Bu nêdir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev **k**êre.
Bu nêdir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

fînd

Ev çîye? Ev **f**inde.
Bu nêdir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev zera**f**eye.
Bu nêdir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

gore

Ev çîye? Ev **g**oreye.
Bu nêdir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

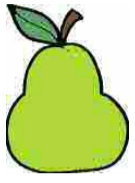

guh

Ev çîye? Ev **g**uhe.
Bu nêdir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

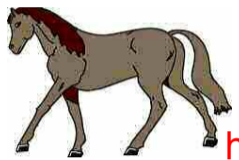
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nêdir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hirç

Ev çîye? Ev hirçe.
Bu nêdir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nêdir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nêdir? Bu dævêdir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

li

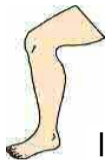
dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nêdir? Bu ürêkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

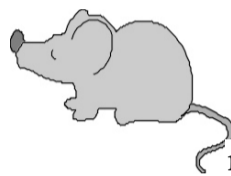
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nêdir? Bu əlcəkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.

ling

Ev çîye? Ev lînge.
Bu nêdir? Bu çiqdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

Ev çîye? Ev mişke.
Bu nêdir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îi

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nêdir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nêdir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nêdir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

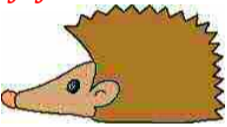

keştî

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nêdir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Jj

jûjî

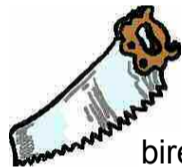
Ev çîye? Ev jûjîye.
Bu nêdir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

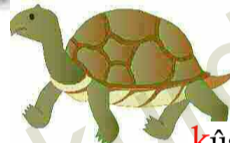
Ev çîye? Ev roje.
Bu nêdir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

Kk

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nêdir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çîye? Ev kûsiye.
Bu nêdir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nêdir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmor

Ev çîye? Ev lîmone.
Bu nêdir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nêdir? Bu qəzətdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

Ev çîye? Ev keviale.
Bu nêdir? Bu xəçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nêdir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is an owl.

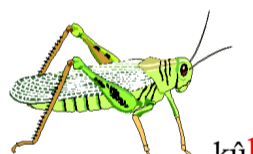
kevçî

Ev çîye? Ev kevçîye.
Bu nêdir? Bu qaşıqdır.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

xezal

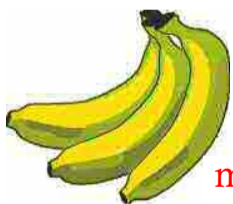
Ev çîye? Ev xezale.
Bu nêdir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî.

Ev çîye? Ev kûliye.
Bu nêdir? Bu çəyirtkədir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nêdir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nêdir? Bu balıqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

Nn

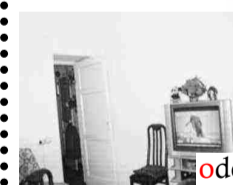
nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nêdir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? Ev trêne.
Bu nêdir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nêdir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.
Bu nêdir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nêdir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nêdir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nêdir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çîye? Ev reŋge.
Bu nêdir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

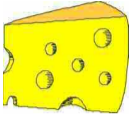

top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nêdir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çiyey? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

pîvaz

Ev çiyey? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.

perçemek

Ev çiyey? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çiyey? Ev pênûse.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

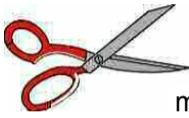

beq

Ev çiyey? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çiyey? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çiyey? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qaşıcıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çiyey? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portqaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

Rr

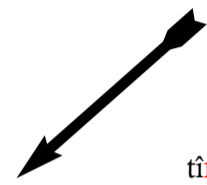
şêr

Ev çiyey? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

kêwrîşk

Ev çiyey? Ev kêwrîşke.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çiyey? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.

rovî

Ev çiyey? Ev roviye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çiyey? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.

stêrk

Ev çiyey? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.

şûr

Ev çiyey? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çiyey? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

tîr

Ev çiyey? Ev tiriye.
Bu nədir? Bu üzumdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

tûtî

Ev çiyey? Ev tûtîye.
Bu nədir? Bu tutuqşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

se

Ev çiyey? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çiyey? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

şîr

Ev çiyey? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

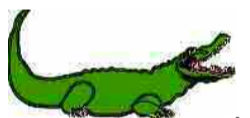
şûşe

Ev çiyey? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

pirtûk

Ev çiyey? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsağ

Ev çiyey? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu tîmsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çiyey? Ev utîye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.

guh

Ev çiyey? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû

bilûr

Ev çiyey? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütökdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çiyey? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ıldırımır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

Vv

çav

Ev çiyey? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

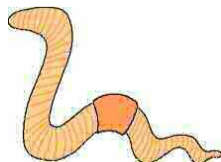
keVo

Ev çiyey? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

gul

Ev çiyey? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurm

Ev çiyey? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

çûk

Ev çiyey? Ev çûke.
Bu nədir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çiyey? Ev dupişke.
Bu nədir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a skorpion.

bivir

Ev çiyey? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.

berçavik

Ev çiyey? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glasses.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

werdek

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ökdêkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

wêne

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şəkildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

ewr

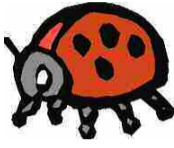
Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

kew

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kəklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzendir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

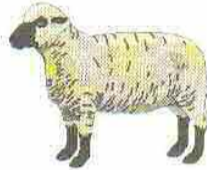
xanî

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

xaç

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

berx

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nêdir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it?
It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

1

yek

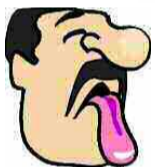
Ev çîye? Ev yeke.
Bu nêdir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

çiya

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountair

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zəngdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrêdir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

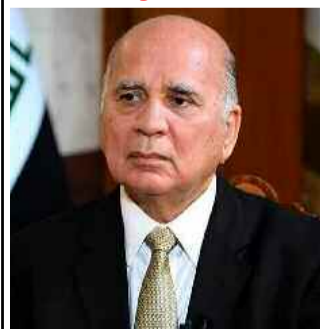
derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynêdir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî	DİKARÎ BIXWÎNÎ
	ya bi tîpên latinî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Аа	Aa	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Цц	Cc	Cûdî, cêr, çeş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, fıtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hîrç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, îni, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ьь	Iı	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, neví, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	-	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênsûs, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Wecîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Xx	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

МИД Ирака заявил, что войск США больше не будет в стране, но останутся военные советники

Вооруженные силы США больше не будут присутствовать на территории Ирака, на которой останутся только американские военные советники и инструкторы.

Об этом заявил в четверг глава МИД республики Фуад Хусейн на пресс-конференции после встречи в Тегеране с иранским министром иностранных дел Хосейном Амиром Абдоллахияном.

"Вооруженные силы США не будут присутствовать в Ираке. Останутся исключительно американские советники и инструкторы", - цитирует его агентство Fars.

Амир Абдоллахиян добавил, что "в ходе диалога обсуждался вопрос отмены виз [между Ираном и Ираком]".

kurdistan.ru

Премьер-министр Ирака и посол Австралии обсудили окончание боевой миссии коалиции

23 декабря премьер-министр Ирака Мустафа аль-Казими принял в Багдаде посла Австралии Паулу Ганли, чтобы обсудить различные темы, в том числе завершение боевой миссии Международной коалиции в стране. Казими и Ганли обменялись мнениями по вопросам безопасности и экономического сотрудничества между двумя странами, а также возможностей для дальнейших инвестиций в Ирак.

Как сообщает пресс-релиз канцелярии премьер-министра, стороны также обсудили "конец боевой роли международной коалиции в Ираке и ее превращение в задачи по оказанию поддержки и консультированию".

Последние события в области безопасности и политики в регионе в целом также были темами переговоров, в том числе ситуация на Ближнем Востоке.

В субботу, 18 декабря, возглавляемая США Коалиция передала свою военную технику иракским силам после завершения боевой миссии в стране в соответствии с соглашением между Вашингтоном и Багдадом. В заявлении службы безопасности сказано, что иракская военно-техническая комиссия посетила авиабазу "Айн аль-Асад" в провинции Анбар для церемонии передачи техники.

kurdistan.ru

Пограничный переход между Ираком и Кувейтом возобновил свою работу спустя 21 месяц

Сегодня, 23 декабря, в Эрбиле ожидают прибытия министра иностранных дел Италии Луиджи Ди Майо.

Глава отдела по связям с общественностью Управления СМИ и информации Иракского Курдистана Абдулхалик Мухаммед сообщил, что министра Майо будут встречать в аэропорту курдские официальные лица. Министерство иностранных дел Италии подтвердило, что министр Майо отправляется в двухдневную поездку, чтобы также посетить силы своей страны, дислоцированные в Курдистане, Ираке и Кувейте.

Ожидается, что в Эрбиле высокопоставленный итальянский дипломат встретится с высшими курдскими чиновниками, чтобы обсудить двусторонние связи и последние политические события.

Италия сыграла значительную роль в войне против "Исламского государства" (ИГ) как часть возглавляемой США Международной коалиции. Ее военные советники обучили тысячи бойцов пешмерга и оказали военную помощь курдским силам.

kurdistan.ru

Президент Курдистана и посол Ирана обсудили двусторонние связи и формирование нового правительства Ирака

21 декабря президент Иракского Курдистана Нечирван Барзани принял посла Ирана Ираджа Масджеди, чтобы обсудить ряд вопросов, включая двусторонние связи и усилия по формированию нового правительства в Ираке.

"Обсуждения были сосредоточены на двусторонних отношениях Ирака и Курдистана с Исламской Республикой Иран, и путях развития партнерства и коллективной работы", - говорится в пресс-релизе администрации президента Курдистана. "Другие темы обсуждения включали политический процесс в Ираке и усилия по формированию нового иракского правительства, отношения между Эрбилем и

Багдадом и продолжающиеся переговоры между ними по урегулированию нерешенных разногласий, опасности терроризма и недавние нападения ИГИЛ".

Барзани и Масджеди также подчеркнули важность дружественных отношений, основан-

ных на взаимных интересах, которые могут способствовать региональной стабильности и безопасности. "Была подчеркнута необходимость дальнейшего укрепления отношений Курдистана с Исламской Республикой Иран", - сказано в пресс-релизе.

kurdistan.ru

США скоро уйдут из Сирии, заявил Лавров

США скоро уйдут из Сирии, поскольку им там "некомфортно", а пока Россия успешно ведет с ними диалог по линии военных, заявил глава МИД РФ Сергей Лавров.

"Вот здесь надо просто понимать, что в конечном итоге уйдут оттуда (из Сирии) американцы. Они сейчас там больше получают проблем..., они вводят свои порядки, но реально не могут обеспечивать жизнедеятельность этих структур. И к тому же там среди беженцев накопилось немало бандитов и террористов... Я думаю, американцы понимают, что им там некомфортно, неудобно, но пока они там есть, у нас диалог по линии военных идет достаточно эффективно, и с точки зрения предотвращения непреднамеренных

инцидентов. И есть такие консультации достаточно доверительные по обмену мнениями относительно политического процесса и перспектив выполнения резолюции Совета безопасности (ООН)", - сказал он в интервью Russia Today.

Вооруженные силы США незаконно контролируют территории на севере и северо-востоке Сирии - в провинциях Дейр-эз-Зор, Эль-Хасеке и Ракка, где находятся крупнейшие сирийские месторождения нефти и газа. Официальный Дамаск неоднократно называл присутствие американских военных на своей территории оккупацией и государственным пиратством с целью неприкрытой кражи нефти.

Лавров подчеркнул, что Россия готова помогать курдам в

обеспечении учета интересов этого национального меньшинства.

"Я убежден, что курды должны занять принципиальную позицию, и мы готовы им в этом помогать, они приезжают к нам... Мы объясняем нашим турецким коллегам, что мы совсем не хотим подпитывать какие-то негативные для Турции тенденции, напротив, наша задача - помочь обеспечить на практике требование уважения суверенитета территориальной целостности Сирии. И конечно же, учет интересов национальных меньшинств - это одно из ключевых условий", - отметил он.

В Сирии с 2011 года продолжается вооруженный конфликт. Переговоры в Нур-Султане, известные как "астанинский" формат (по прежнему названию столицы Казахстана), ведутся с 2017 года, а в январе 2018 года в Сочи прошел конгресс сирийского диалога, который стал первой с начала конфликта попыткой собрать на одной переговорной площадке широкий состав участников. Главным результатом конгресса стало решение о создании конституционного комитета, который работает в Женеве и основной задачей которого является подготовка конституционной реформы.

kurdistan.ru

Коалиция подтверждает приверженность поддержке пешмерга и иракских войск

Возглавляемая США Международная коалиция по борьбе с "Исламским государством" подтвердила свою приверженность поддержке курдских сил пешмерга и иракских сил безопасности и после того, как ее боевые силы будут выведены из страны.

В коротком заявлении, опубликованном на официальной странице Генерального консульства США в Facebook, коалиция также подчеркнула важность военной координации между

Эрбилем и Багдадом по борьбе со "спящими ячейками" ИГ.

"Обмен разведанными и сотрудничество в целях предотвращения возрождения ДАИШ - это суть миссии Коалиции по советам, помощи и содействию", - сказано в заявлении.

В соответствии с соглашением, подписанным Багдадом и Вашингтоном, боевые части США и коалиции будут полностью выведены из Ирака к концу текущего года, а оставшиеся силы будут оказывать

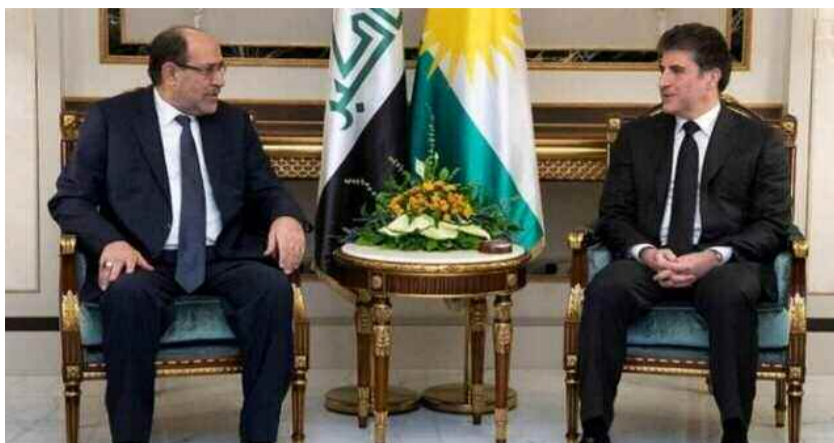
консультативную и учебную помощь.

Ранее на этой неделе силы безопасности Ирака объявили, что американские силы покинули базу "Айн аль-Асад" в западной провинции Анбар и передали объект иракским силам.

Между тем поддерживаемые Ираном группы шиитских ополченцев продолжают угрожать атаковать силы США, если они не покинут иракские территории до 31 декабря 2021 года.

kurdistan.ru

Президент: Курдистан поддерживает решение споров между всеми иракскими сторонами

Курдистан будет стремиться поддерживать надлежащие решения споров между всеми иракскими сторонами и способствовать достижению урегулирования на основе подлинного партнерства, заявил в среду, 22 декабря, президент Нечирван Барзани.

Он сделал это заявление во время встречи с делегацией шиитской "Координационной структуры" во главе с Нури аль-Малики, прошедшей в Эрбиле, и на которой стороны обменялись мнениями по "широкому кругу насущных

вопросов, включая последние политические события в Ираке и парламентские выборы 10 октября", говорится в пресс-релизе администрации президента Курдистана.

Стороны также обсудили опасения части шиитских партий по поводу результатов выборов, и рассмотрение всех жалоб по законным каналам.

"В связи с недавним скандалом между иракскими политическими фракциями по поводу результатов парламентских выборов президент Нечирван Барзани повторил, что Ирак

переживает критический этап и Курдистан ни при каких обстоятельствах не будет частью проблем; но он будет стремиться к тому, чтобы поддерживать надлежащие решения споров и способствовать достижению урегулирования между всеми иракскими сторонами на основе подлинного партнерства".

Барзани и Малики согласились, что "несмотря на жалобы и споры по поводу результатов выборов", политическая ситуация в стране требует "коллективной ответственности", указав, что все иракские фракции должны прийти к общему пониманию того, как разрешить свои разногласия на основе интересов страны и ее будущего.

"Другими темами обсуждения были нерешенные вопросы Эрбиля и Багдада, встречи прибывшей делегации в Курдистане, подходы к решению проблем и способы разрешения споров". kurdistan.ru

Мы хотели бы, чтобы Курдистан также экспортировал товары в Иран — иранский посол

Во время посещения торгово-промышленной ярмарки в Эрбиле, организованной для иранских компаний, Ирадж Масджида заявил, что Иран "хочет ещё больше укрепить свои экономические связи с Курдистаном в сфере бизнеса, экспорта, инвестиций и транспортировки. Это будет в интересах обеих стран. Исламская Республика Иран хочет, чтобы Курдистан процветал в сфере промышленности, в сельском хозяйстве и передовых технологиях. Мы готовы помочь".

Также он добавил: "Мы хотели бы, чтобы Курдистан также экспортировал товары в Иран. Мы не хотим, чтобы наши отношения были односторонними".

В ярмарке участвуют около 135 иранских компаний из 10 секторов. Объем торговли между Иракским Курдистаном и Ираном составляет \$ 13 млрд. Чуть позже Масджида сказал, что он попросил департаменты экспорта, транзита и инвестиций Ирана "совместно работать с курдскими компаниями и экс-

портировать их продукцию в Курдистан". Надеюсь, что предприниматели региона будут сотрудничать. Это будет хорошим шагом к прогрессу".

Министр торговли и промышленности правительства Курдистана Камал Муслим сопровождавший Масджида на ярмарку, сказал, что такие ярмарки являются хорошим средством для укрепления двусторонних связей. Араш Хесари, представляющий на ярмарке иранскую компанию, сообщил, что его компания производит ткани для медицинских целей и одноразовые товары и

добавил: "Раньше мы импортировали товары из Китая и Индии, но теперь производим их в Иране". Камаран Хатем Хани, представляющий другую иранскую компанию, сказал, что его компания производит роботов, используемых в нефтехимической и пищевой промышленности: "Мы решили привезти этих роботов в Курдистан, потому что они покупают их в Турции и Европе". А владелец местной компании Мохаммед Сурчи, участвовавший ярмарке, посетовал, что в Иракском Курдистане мало подобных ярмарок. kurdistan.ru

Иракские исламисты вынудили организаторов отменить Новогодние концерты

Исламистские партии Ирака вынудили развлекательные компании отменить концерты и другие массовые мероприятия, запланированные на канун Нового года.

Сотни сторонников исламистских партий собрались у крупного развлекательного центра "Sindbad Land" в Багдаде, требуя отмены всех музыкальных мероприятий во

время Новогодних выходных.

Протесты и молитвы продолжались нескольких дней, пока администрация "Sindbad Land" не заявила об отмене празднования Рождества и Нового года, включая отмену концертов иностранных артистов.

Во время митинга исламистские протестующие скандировали лозунги, в которых праздничные

мероприятия назывались "планами сионистов" по уничтожению иракского общества.

Могущественный шиитский священнослужитель и лидер "Движения садристов" Муктада ас-Садр также критиковал подобные празднования, заявляя, что они противоречат религии и социальным нормам Ирака.

В Курдистане объявлены даты праздничных выходных

Региональное правительство Курдистана (КРГ) объявило даты выходных в канун Рождества и Нового года для всего государственного сектора.

Департамент СМИ и информации КРГ сообщил, что все государственные учреждения и учебные заведения будут закрыты с 25 декабря по 1 января.

Ранее губернаторы Эрбиля и Дохука отменили все публичные мероприятия в канун Рождества и Нового года в знак траура по жертвам недавнего наводнения в Эрбиле. Государственные учреждения и школьные учреждения откроются 2 января, говорится в официальном заявлении департамента СМИ и информации КРГ. kurdistan.ru

В 2021 году Дохук принял 1,5 миллиона туристов

Департамент туризма Дохука 23 декабря сообщил, что в 2021 году эту курдскую провинцию Ирака посетили 1,5 миллиона туристов.

Генеральный директор департамента Хайри Али сообщил на пресс-конференции, что туристы, приехавшие из разных районов Ирака, посетили 900 туристических объектов провинции.

Он также отметил, что в 2022 году в Дохуке будут открыты еще 60 туристических мест.

"У провинции есть долгосрочный план развития туризма на десять лет. Он был представлен советом провинции в Региональное правительство Курдистана", - сказал чиновник.

Он добавил, что департамент утвердит план развития туризма на 2022 год, в который включены открытия отелей в Дохуке и в районе Амеди, а также несколько стратегических проектов. Чиновник отметил, что к новому году были подготовлены несколько мероприятий, чтобы привлечь больше туристов, но они были отменены в знак траура по жертвам недавних наводнений в Эрбиле. kurdistan.ru

ИГ атаковало "Хашд аш-Шааби" в Салахаддине

Боевики "Исламского государства" (ИГ) вечером 22 декабря совершили нападение на проиранских ополченцев "Хашд аш-Шааби" в иракской провинции Салахаддин. Погибли двое и ранены четверо ополченцев. Источник в силах безопасности сообщил иракским СМИ, что боевики напали на 88-ю бригаду "Хашд аш-Шааби" в районе Фатих. В результате столкновений также были ранены два боевика ИГ.

19 декабря террористы ИГ напали на деревню Абу Карма в провинции Дияла и убили директора местного медицинского центра Манафа Зедана. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 04 (463) 22 - 31 декабря 2021-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани и посол Ирана обсудили проблемы поствыборного Ирака

Курдский лидер, президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани во вторник, 21 декабря, принял посла Ирана Ираджа Масджеди, чтобы обсудить политические события после недавних

парламентских выборов в Ираке.

Офис внешних связей ДПК сообщил в кратком заявлении в Твиттере, что "обсуждался ряд важных вопросов, включая текущие политические события

в Ираке, прогресс в формировании правительства" и отношения между Курдистаном и Ираном.

Штаб-квартира Барзани сообщила в своем пресс-релизе, что стороны обсудили результаты октябрьских выборов и усилия по формированию нового правительства Ирака, подчеркнув необходимость сделать это на принципах подлинного партнерства, консенсуса и баланса. Что касается двусторонних связей между Курдистаном и Ираном, Барзани и посол Масджеди подчеркнули необходимость дальнейшего укрепления отношений между сторонами в области экономики, торговли и культуры. kurdistan.ru

Иранские курды устроили массовую забастовку после казни курдского политзаключенного

В курдских городах Ирана 23 декабря прошли забастовки в знак протеста против казни политзаключенного, совершенной иранским правительством в прошлое воскресенье.

Как уже сообщалось, Хайдар Горбани был повешен в центральной тюрьме Санандаджа в провинции Курдистан несмотря на неоднократные призывы международных правозащитных организаций отменить приговор.

В знак протеста против казни иранские курды закрыли свои магазины в Санандадже, Бане, Нагаде, Бокане и нескольких других крупных городах.

Ожидая такой реакции на казнь, иранские власти предостерегли людей от любых забастовок или публичных собраний.

Корбани был арестован в своем доме 16 октября 2016 г. Позже ему был вынесен смертный приговор за "членство и

пособничество Демократической партии Курдистана Ирана".

Члены семьи сообщили, что Корбани в течение месяца подвергался физическим и психологическим пыткам, после чего его "признательные показания" транслировались на иранском англоязычном "Press TV".

Несмотря на обращение в Верховный суд Ирана о пересмотре смертного приговора, адвокат Корбани уведомила его семью в августе 2020 года о

том, что приговор оставлен в силе.

Курдский политзаключенный был тайно казнен в 04:00 в центральной тюрьме Сенандаджа. Позднее его казнь была подтверждена в заявлении отдела по связям с общественностью Судебного совета Санандаджа. По словам родных, казненный был лишен контактов с семьей в течение 20 месяцев после ареста, и лишь однажды поговорил по телефону. kurdistan.ru

Пешмерга уничтожили тайник ИГ со взрывчатыми веществами

Курдские силы пешмерга захватили тайник со взрывчаткой, принадлежащий "Исламскому государству" (ИГ), в районе Каратаппа на севере провинции Дияля.

Как заявило 17 декабря министерство пешмерга, тайник был обнаружен во время операции по зачистке территории от остатков ИГ в деревнях Гара и Кори Чай. Обнаруженная взрывчатка была обезврежена.

"Пешмерга каждый день усердно работают

на передовой, чтобы лишить убежища и уничтожить боеприпасы ИГ, чтобы обеспечить безопасность населения", - сказал представитель возглавляемой США Международной коалиции по борьбе с ИГ полковник Тодд Берроуз.

В последнее время террористическая группировка ИГ активизировала нападения на позиции пешмерга в спорных курдских районах Диялы, Киркука и Ниневии. kurdistan.ru

Премьер-министры Ирака и Курдистана провели телефонные переговоры в связи с наводнением в Эрбиле

Премьер-министру Курдистана Масруру Барзани 17 декабря позвонил его иракский коллега Мустафа аль-Казими после того, как в результате большого наводнения в Эрбиле погибли несколько человек.

Как сообщается в пресс-релизе офиса Барзани, во время телефонного разговора премьер-министр Ирака выразил готовность своего правительства помочь Региональному правительству Курдистана (КРГ) отреагировать на последствия наводнения, а также подчеркнул важность более тесного сотрудничества между Эрбилем и Багдадом в различных областях для обеспечения стабильности и безопасности всех компонентов в стране.

В офисе Казими отметили, что иракский лидер заверил Барзани в том, что предпринимаются меры "в связи с недавней волной дождя и наводнения в регионе".

После телефонного разговора премьер-министр Барзани написал в Twitter: "Спасибо за вашу поддержку, чувства и солидарность, премьер-министр Мустафа аль-Казими".

Внезапные наводнения, вызванные проливными дождями рано утром в пятницу, привели к гибели 11 человек, в том числе трех иностранцев, в разных местах провинции Эрбиль.

Премьер-министр Барзани провел внеочередную встречу с местными властями, чтобы обсудить активизацию операций по оказанию помощи пострадавшим. kurdistan.ru

Иракские силы приведены в состояние боевой готовности в Дияле и Салахаддине

23 декабря иракская армия была приведена в состояние повышенной боевой готовности в районах между провинциями Дияля и Салахаддин, где в последнее время "Исламское государство" (ИГ) активизировало свою террористическую деятельность. В этом районе у боевиков ИГ есть укрытия для подготовки террористической деятельности против сил безопасности и гражданского населения.

Новые меры безопасности были приняты менее чем через 24 часа после того, как террористы совершили нападение на проиранских ополченцев "Хашд аш-Шааби" в районах Фатих и горы Хамрин. Убиты шесть ополченцев. Вечером 23 декабря ИГ совершило нападение на силы иракской армии возле деревни Саиф Саади, расположенной между Кара-Тапой и Джалавлрой в районе Ханакин. Об этом сообщил местный представитель "Патриотического союза Курдистана" (ПСК). kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Ramiz Qərib

Xüsusi müxbir:

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soyaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar

mərkəzində yığılıb səhifələnilib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500